

SUY NIỆM CHÚA NHẬT 1 MÙA VỌNG B

Lời Chúa: Is 63,16b-17.19b; 64,2-7; 1Cr 1,3-9; Mc 13,33-37

MỤC LỤC

1. Hãy tỉnh thức	2
2. Tỉnh thức	4
3. Tỉnh thức - Thức tỉnh	6
4. Phải tỉnh thức và sẵn sàng	9
5. Tỉnh thức và cầu nguyện – Lm Vinh Sơn	14
6. Thái độ mong chờ Chúa đến	18
7. Khao khát Chúa – PM Cao Huy Hoàng	22
8. Phải canh thức	26
9. Hãy tỉnh thức – Lm Nguyễn Hồng Giáo	28
10. Tỉnh thức trong an vui	33
11. Tỉnh thức và cầu nguyện	37
12. Người giữ cửa	40
13. Đón chờ Chúa đến	42
14. Hãy tỉnh thức – Noel Quesson	46
15. Tỉnh thức để bảo toàn sinh mạng	48
16. Trách nhiệm	51
17. Hãy tỉnh thức và sẵn sàng	53
18. Sự mê ngủ	55
19. Những đầy tớ	58
20. Hãy tỉnh thức	60
21. Luôn tỉnh thức – Lm Nguyễn Hữu An	63
22. Phải tỉnh thức và sẵn sàng - JKN	67
23. Mở rộng tâm hồn đón Chúa - Lm Nguyễn Bình An ..	72
24. Người giữ cửa canh thức ban đêm	74
25. Chú giải của Noel Quesson	81

1. Hãy tỉnh thức

Năm phụng vụ mới bắt đầu bằng một lời cảnh báo: **Hãy tỉnh thức**. Chúng ta không còn ở trong thời kỳ chờ đợi Chúa giáng sinh làm người, dù rằng năm phụng vụ mở đầu với mùa vọng, mùa chuẩn bị mừng lễ Giáng sinh. Trái lại chúng ta đang ở trong thời kỳ chờ đợi Chúa đến hoàn tất công trình cứu độ nơi mỗi người, cũng như nơi toàn thể nhân loại.

Hãy tỉnh thức, đúng thế, người Kitô hữu phải chẳng là người luôn sống cái mặc cảm coi thế gian và cuộc sống chỉ là một chuỗi những cạm bẫy sẵn sàng nhận chìm chúng ta trong hư đốn? Không phải là như vậy. Lời kêu gọi của Chúa Giêsu và của Giáo Hội ngày hôm nay bao gồm một cái nhìn lạc quan về lịch sử nhân loại. Chúa Giêsu đã có đó. Tội lỗi đã bị án diệt vong. Sự chết đã bị đánh bại, còn mầm mống sự sống mới cứ mỗi ngày một lớn mạnh.

Hãy tỉnh thức để nhận ra tất cả những cái mới mẻ ấy để có thể nhập cuộc. Bà con trong thôn ấp được kêu gọi tu sửa đường xá cho việc đi lại được dễ dàng. Các em học sinh tham gia phong trào tiết kiệm để có tiền giúp đỡ các bạn cùng lớp, cùng trường gặp tai ương hoạn nạn. Người đi buôn, không nói thách, không bán đồ giả, không dùng cân thiếu và thước hụt. Phải tỉnh thức và thấm nhuần tinh thần Phúc Âm để có thể nhận ra sự lớn mạnh của trật tự xã hội mới.

Trong Phúc Âm cũng như trọn cuộc sống, chúng ta có thể bắt gặp vô số những con người mê ngủ, nghĩa là tiếp tục suy nghĩ và lý luận về hành động của Thiên Chúa theo lối cũ, theo những định kiến, theo những hệ thống thần học họ tự đặt ra. Các thượng tế, luật sĩ và biệt phái đã ru ngủ mình trong sự tự mãn và sự thông hiểu Kinh Thánh. Cả thành Giêrusalem cũng đã tự ru ngủ mình trong thói quen, trong cái nếp cũ, nên đã sống bên ngoài biến cố Con Thiên Chúa làm người.

Chúa Giêsu có đó như vị cứu tinh họ mong đợi, nhưng họ đã không nhận ra Ngài. Không những không nhận ra Ngài mà còn tìm cách giết hại Ngài. Bởi vì họ không chấp nhận nghe và thấy những lời nói, những việc làm đi ra ngoài những gì họ đã nghe và đã thấy. Họ đã có những phản ứng hoàn toàn không thích hợp với những đòi hỏi của thời đại mới. Họ đích thực là những kẻ mê ngủ. Chính những mục đồng và những kẻ bị liệt vào hàng tội lỗi công khai như người thu thuế và gái điếm, những kẻ bệnh tật và nghèo khổ lại là những người có khả năng nhận ra cái mới mẻ của tiếng hát các thiên thần, của ánh sao, của những dấu lạ để rồi cuối cùng đã nhận ra Đấng Cứu Thế nơi một hình nhi mới sinh, bọc trong khăn vải và đặt nằm trong máng cỏ, hay nơi một Đức Kitô bị chết treo trên thập giá.

Liệu chúng ta đã thực sự tỉnh thức để nhận ra Chúa nơi những người anh em, và thánh ý Ngài qua các biến cố xảy đến hay không?

2. Tỉnh thức

Chọn bài Phúc Âm này để làm đề tài suy gẫm trong ngày đầu năm phụng vụ, Giáo Hội muốn nhắc nhở chúng ta một bài học rất hữu ích và cần thiết đó là hãy tỉnh thức và sẵn sàng để đón nhận Chúa vào ngày giáng sinh cũng như ngày Chúa gọi chúng ta đến tính sổ cuộc đời với Ngài.

Nhìn vào đời sống, chúng ta thấy tỉnh thức và sẵn sàng là điều kiện cốt yếu để được sống còn. Ngay như trong thế giới loài vật chúng ta cũng thấy như vậy. *Một nông dân Mỹ bị đàn quạ khoang phá hoại ruộng ngô. Ông mang súng ra bắn, nhưng không sao lại gần được vì trên cây thông cao, có một con đậu để canh chừng khi các con khác đang ăn. Len lỏi lâu dưới hố sâu ông mới lại gần được mà con gác không hay biết. Một tròng đạn nổ vang, những con sống sót bay vù lên, nhưng chúng không bay đi xa, chúng xà xuống con canh gác với những tiếng kêu giận dữ. Con chim khôn nạn này bị đồng bọn xử một cách tàn nhẫn và nhanh chóng, không thể ở lại trong bầy, phải rời hàng ngũ mà đi nơi khác.*

Câu chuyện trên đây cho thấy việc tỉnh thức và sẵn sàng là điều rất cần thiết, loài vật còn cảm thấy phương chi là con người. Nơi giống vật không chu toàn bổn phận tỉnh thức còn bị trừng phạt nặng nề, phương chi là con người.

Trong cuộc sống, chúng ta thường nói: Mấy ai học được chữ ngờ. Nghĩa là có nhiều biến cố xảy đến ngoài dự kiến của chúng ta. Nhưng có một cái bất ngờ, tuy không do chúng ta dự liệu, nhưng lại tùy thuộc chúng ta định đoạt số phận, đó là cái chết.

Đọc báo chí, nghe truyền thanh và xem truyền hình, chúng ta thấy cái chết phảng phất ở mọi nơi, và trong mọi lúc. Nào là thiên tai bão lụt giết chết hàng trăm người. Nào là núi lửa, động đất giết chết hàng ngàn người. Nào là chiến tranh, đói khổ giết

chết hàng vạn người. Dầu vậy có ai nghĩ rằng mình cũng sẽ phải chết, mà mấy ai đã tỉnh thức và sẵn sàng cho cái bất ngờ cuối cùng ấy.

Sống sao thì chết vậy. Muốn được chết tốt lành, muốn cho giờ chết không phải là giờ cay đắng bể bàng thì ngay từ lúc này, chúng ta phải lo sống tốt lành. Đối với những người còn hồ nghi về đời sau, họ nên khôn ngoan lý luận như nhà tư tưởng Pascal: Có đời sau hay không, điều ấy thật khó mà chứng minh rõ rệt, tuy nhiên tôi vẫn tin có là hơn, vì dù không có, thì tin như vậy cũng không thiệt hại gì. Còn như trong trường hợp mà có, thì không tin quả là điều nguy hiểm. Cho nên tin vào sống niềm tin ấy, thì khôn ngoan hơn.

Tỉnh thức và sẵn sàng ở đây có nghĩa là hãy khử trừ tội lỗi ra khỏi cuộc sống và tích trữ cho một kho tàng quý giá là những hành động bác ái, là những công nghiệp chúng ta lập được khi còn sống ở đời này, để bất kỳ lúc nào Chúa lên tiếng kêu gọi, chúng ta cũng có thể sẵn sàng thưa lên: **Lạy Chúa, này con xin đến.**

3. Tỉnh thức - Thức tỉnh

(Suy niệm của Lm. Phêrô Bùi Quang Tuấn)

Dụ ngôn nói về người chủ đi xa, giao quyền hành lại cho đầy tớ, mỗi người một việc. Tuy nhiều người nhiều việc, nhưng ông chỉ có căn dặn người canh cửa phải lo tỉnh thức để mở cửa cho ông lúc trở về. Rồi trong phần kết của bài phúc âm, lời nhấn bảo “hãy tỉnh thức” lại được gởi đến cho “hết mọi người.” Phải chăng Đức Giêsu ám chỉ tất cả các Kitô hữu đều là những người canh cửa, và họ hãy mở tung cánh cửa đời mình để đón Ngài.

Hôm nay, Dân Chúa trên khắp thế giới bắt đầu bước vào mùa Vọng với ý nghĩa chấn chỉnh lại thái độ trông ngóng, mong chờ, chuẩn bị đón mừng ngày Chúa lại đến.

Mùa Vọng luôn được nối kết với mùa Giáng Sinh, kỷ niệm biến cố Con Thiên Chúa làm người và ở giữa chúng ta. Nhưng nếu biến cố đó không gọi lên trong tôi một dư âm nào, việc Chúa sinh ra hay hồng ân cứu độ không mang một tầm quan trọng nào trong đời tôi, thì thử hỏi mùa Vọng có nghĩa lý gì, chẳng qua là một mùa lạnh hay mùa đông.

Cho nên thiết tưởng để sống trọn vẹn hơn mùa Vọng năm nay, chúng ta hãy nhìn lại chính mình và tự hỏi: Đây là ý nghĩa của cuộc đời? Hạnh phúc của tôi đang ở nơi nào? Những gì tôi đang tìm kiếm, khao khát, mong ước có làm cho tôi thoả mãn thật sự không? Hay là cứ tìm được điều này xong, tôi lại chạy theo điều khác, và rồi cuộc đời cứ mãi kiếm tìm không nguôi?

Thử hỏi Đức Giêsu có phải là đối tượng chính trong sự tìm kiếm của tôi không, hay chỉ là một thứ phụ thuộc, là nơi tôi đến tìm yên ủi, cố vấn những lúc bị thất bại trên đường chạy theo các đối tượng khác.

Nếu không cảm nhận Chúa là lẽ sống, niềm vui, hay nguồn hy vọng của đời mình thì làm sao có thể nhớ thương và mong chờ cho đúng nghĩa được. Có ai trông đợi hay nôn nao được gặp lại một bóng hình mà họ không yêu thương cũng chẳng quý mến chẳng?

Thế cho nên sống mùa Vọng là tái xác định đối tượng chính trong cuộc đời. Khi mà tôi nhận thức Chúa chính là áng mây cho sa mạc tâm hồn, là dòng suối mát cho cánh đồng chờ nước bao năm, thì lúc ấy lời ca “Trời cao hãy đổ sương xuống, và ngàn mây hãy mưa Đấng chuộc tội” sẽ thấm đến tận nơi sâu thẳm của cõi lòng.

Vậy lời kêu gọi “tỉnh thức” của ngày đầu năm phụng vụ không chỉ nhắc tôi về thái độ chờ đợi và sẵn sàng, nhưng còn ngầm bảo tôi hãy “thức tỉnh”: thức tỉnh lại từ những đam mê, trần trở, gian nan để xem Chúa có ở trong đó không; thức tỉnh từ những kiếm tìm: tìm job, tìm cửa, tìm tình, tìm danh dự, tìm địa vị... để xem Chúa ở trong và ở trên tất cả những sự đó không. Vì nơi đâu không có Chúa, nơi đó chỉ là những quảng cáo của thế gian, ma quỷ. Tìm mọi sự mà không tìm Chúa thì rồi vẫn cứ mãi thiếu vắng và khát khao. Phải chăng là vì “chỉ trong Thiên Chúa mà thôi, hồn tôi mới được nghỉ ngơi yên hàn” (Thánh Augustinô).

Người ta kể rằng dưới chân lâu đài Mamara của Hoàng đế Maximilian là dòng nước trong vắt của vùng biển Adriatique. Ở chiều sâu mấy chục thước nước phía dưới có một hang động từng làm say mê nhiều thợ lặn. Điều thú vị nhất là thỉnh thoảng mấy người thợ lặn đó đã tìm được những viên ngọc đẹp nhất trong hang động này lại thuộc quyền sở hữu của Quận chúa Reiner. Thế nhưng sau một thời gian dài, người ta khám phá các viên ngọc ấy bị nhạt màu. Nhiều chuyên gia về ngọc được triệu đến. Sau nhiều lần nghiên cứu, thử nghiệm, họ đã nhận định rằng để có được vẻ tươi đẹp nguyên thủy, các viên ngọc

ấy phải được ngâm lại dưới đáy biển sâu. Và đúng vậy, sau một thời gian trầm mình dưới giòng nước trong của vùng biển này, dần dần các viên ngọc đã phục hồi được vẻ đẹp long lanh của thuở ban đầu.

Đời sống con người cũng thế! Để tìm lại niềm vui và bình an chân thật, để gột rửa những phần bụi của dòng đời, chúng ta cũng hãy ngâm mình vào biển tình bao la của Thiên Chúa, ướp đượm hồn ta bằng hồng ân tươi mát của Ngài.

Giáng sinh là thời điểm của ân sủng và mến thương vời vợi. Thức tỉnh để được sống trọn vẹn niềm vui tìm gặp Chúa sẽ là thái độ khôn ngoan nhất của người Kitô hữu trên hành trình bước sang năm phụng vụ mới.

4. Phải tỉnh thức và sẵn sàng

(Suy niệm của Lm. Giuse Nguyễn Thế Hiện)

Bài Tin Mừng hôm nay (Mt 13,33-37) là phần cuối cùng trong diễn từ cánh chung của sách Tin Mừng theo Thánh Marcô, diễn từ nói về những vấn đề của thời buổi cuối cùng. Điểm nhấn chính yếu là lời mời gọi khẩn thiết phải tỉnh thức và sẵn sàng.

“Anh em phải coi chừng, phải tỉnh thức” (c.33a). Đây là lần thứ tư và cũng là lần cuối cùng trong Mc 13, Chúa Giêsu kêu gọi bốn đồ đệ Phêrô, Giacôbê, Gioan và Anrê phải coi chừng (cc.5.9.23.33). Lời mời gọi hãy biết nhận định rõ ràng và chính xác, là lời mời gọi xuyên suốt diễn từ cánh chung của Chúa Giêsu. Các môn đệ cần phải có cái nhìn sáng suốt về những gì xảy đến, để giải thích đúng đắn các thực tại và không bị lừa phỉnh (cc.5-23). Bây giờ, sau khi đã nói tất cả những điều đó và để kết thúc diễn từ cánh chung, Chúa Giêsu nhấn mạnh: “Phải tỉnh thức”. Chỉ trong một đoạn văn ngắn, có đến bốn lần Chúa nói: “Phải tỉnh thức” (cc.33.34.35.37), điều này cho thấy tính cách quan trọng của lời mời gọi.

Lý do đầu tiên được đưa ra để làm nền cho lời mời gọi quan trọng đó, chính là: “Vì anh em không biết khi nào thời ấy đến” (c.33b). Ngay trước câu này, Chúa đã khẳng định: “Còn về ngày hay giờ đó [cuộc quang lâm] thì không ai biết được, ngay cả các thiên sứ trên trời hay người Con cũng không, chỉ có Chúa Cha biết mà thôi” (c.32). Áp dụng điều đó vào trường hợp các đồ đệ, Chúa Giêsu cho họ biết rằng họ không biết được khi nào xảy đến cuộc quang lâm (c.33), tức là khi nào Chủ của họ trở về (c.35), và Ngài nổi kết sự không biết này vào với lời mời gọi tỉnh thức.

Sau khi nêu lý do, Chúa Giêsu kể cho các đồ đệ nghe một dụ ngôn: câu chuyện ông chủ đi xa. “Cũng như người kia vắng phương xa, để nhà lại, trao quyền cho các đầy tớ của mình, chỉ

định cho mỗi người một việc, và ra lệnh cho người giữ cửa phải canh thức” (c.34). Người giữ cửa được nhấn mạnh cách đặc biệt vì hơn tất cả những người khác, nhiệm vụ canh thức của anh là rất rõ ràng.

Tình cảnh của các đồ đệ cũng tương tự như tình cảnh của những người đầy tớ của ông chủ trong câu chuyện dụ ngôn. Ông chủ đi xa và trao phó công việc cho họ; mỗi người có nhiệm vụ riêng của mình. Và bởi vì họ không biết khi nào ông quay về, nên họ phải luôn hiện diện trong tư thế sẵn sàng. Cũng tương tự như thế, Chúa Giêsu chính là vị Chủ Nhà. Rời khỏi thế gian, Chúa Giêsu trao phó cơ nghiệp cứu độ của Người cho các đồ đệ. Trong Nhà của Chúa Giêsu, các đồ đệ, nhất là các vị lãnh đạo cộng đoàn Hội Thánh, vừa là gia nhân vừa là người giữ cửa. Mọi người đều phải tỉnh thức và sẵn sàng đón Người trở lại trong cuộc quang lâm của Người.

Sau khi kể câu chuyện dụ ngôn, Chúa Giêsu lặp lại lời kêu gọi tỉnh thức và nêu phần áp dụng của dụ ngôn đó và hoàn cảnh các đồ đệ: “Vậy anh em phải tỉnh thức, vì anh em không biết khi nào chủ nhà đến: Lúc chập tối hay nửa đêm, lúc gà gáy hay tảng sáng. Anh em phải canh thức, kéo lờ ra ông chủ đến bất thần, bắt gặp anh em đang ngủ” (cc.35-36).

Tỉnh thức không có nghĩa là không ngủ, vì đó là điều bất khả về phương diện thể lý. Để hiểu đúng ý mà Chúa Giêsu muốn nói, chúng ta có thể nghĩ đến một lời mời gọi tỉnh thức đặc biệt mà chính Chúa đưa ra cho các môn đệ thân tín của Người trong một hoàn cảnh khác. Trong vườn Ghếtêmani, vào đêm Chúa Giêsu bị bắt, Người nói với ba đồ đệ thân tín: “Anh em hãy tỉnh thức và cầu nguyện” (14,38). Trong vườn Ghếtêmani, lời mời gọi này phải được hiểu trước hết theo nghĩa đen của các từ ngữ. Nhưng điều đó không ngăn cản chúng ta giải thích rằng sự tỉnh thức, sâu xa ra, chính là một thái độ sống hoàn toàn quy hướng một cách rõ ràng về Thiên Chúa, tức là một

thái độ cầu nguyện ở mức độ thâm sâu và thực chất. Áp dụng cách hiểu đó vào lời mời gọi ở 13,35 chúng ta có thể hiểu: sự tỉnh thức mà Chúa Giêsu nói đến ở đây chính yếu là một cách sống hoàn toàn trong ý thức liên tục quy hướng về ông chủ và nhiệm vụ mà ông trao phó. Người đầy tớ tỉnh thức là người luôn luôn đặt mình trong ý thức về tư cách của mình là người phục vụ ông chủ và thi hành một cách tốt nhất nhiệm vụ mà ông trao phó cho mình. Khi ông chủ đi xa, người đầy tớ dễ bị cám dỗ quên ông và quên nhiệm vụ ông trao phó, từ đó hành xử như thể mình là ông chủ, theo hứng riêng của mình từng lúc. Người đầy tớ tỉnh thức sẽ luôn luôn gắn kết cuộc sống mình với ông chủ và luôn luôn sẵn sàng trả lời ông về việc thực hiện nhiệm vụ mà ông đã trao phó cho mình. Khi Chúa Giêsu nói các môn đệ của Người phải tỉnh thức như các đầy tớ trong dụ ngôn phải tỉnh thức, là Người muốn nhấn mạnh đến thái độ sống đó, chứ không phải là một sự canh thức về phương diện thể lý đơn giản.

Điều thứ hai đáng chú ý trong câu 35 là việc Chúa Giêsu gắn sự kiện ông chủ (có thể) trở về vào khung cảnh ban đêm. Người nói: “Vì anh em không biết khi nào chủ nhà đến: Lúc chập tối hay nửa đêm, lúc gà gáy hay tảng sáng”. Sự tối tăm vốn là một hình ảnh có thể tượng trưng cho vương quốc của bóng tối, của sự ác, của sự dữ, của sự hư luống, của sự tội lỗi... Ban đêm cũng là hình ảnh thường được sử dụng theo nghĩa là biểu tượng cho tình trạng say sưa, ngoại tình, gian dối, trác táng... Nói cách khác, đêm tối là hình ảnh ẩn dụ cho cuộc sống hiện tại theo nghĩa là cuộc sống đầy những thực tại tiêu cực. Và thực tế, người tín hữu phải luôn chiến đấu “với những quyền lực thần thiêng, với những bậc thống trị thế giới tối tăm này” như cách diễn tả của Thánh Phaolô trong Ep 6,12. Đó là thế gian chống lại Thiên Chúa. Chính khi đang hiện hữu trong cái thế giới của bóng tối đó, người tín hữu đón nhận sự kiện Chúa trở lại.

Kết thúc diễn từ cánh chung, Chúa Giêsu khẳng định: “Điều Thầy nói với anh em đây, Thầy cũng nói với hết thầy mọi người là: phải tỉnh thức!” (c.37). Chúa Giêsu không ngần ngại nhắc đến tư cách và vị trí đặc biệt của bốn đồ đệ thân tín đang nghe Người tâm sự đây. Họ là những đồ đệ đầu tiên mà Người đã kêu gọi để biến đổi thành những kẻ lượi người (x. 1,16-20). Nhưng lời kêu gọi tỉnh thức và sẵn sàng không chỉ dành riêng cho họ mà thôi. Chúa nói rõ ý của Người là kêu gọi tất cả mọi người đều phải tỉnh thức như vậy, không trừ một ai. Nói cách khác, ở bên dưới lời khẳng định này là một lệnh truyền được ngỏ với các môn đệ thân tín, sai họ đi thông truyền cho tất cả mọi người điều mà Chúa Giêsu đang nói với họ đây, để mọi người đều tỉnh thức đón chờ Ngài đến hoàn thành công trình cứu độ của Ngài.

Gợi ý suy niệm và chia sẻ:

1. Trong bài Tin Mừng hôm nay, có đến bốn lần Chúa Giêsu kêu gọi chúng ta tỉnh thức. Lời kêu gọi này càng tha thiết hơn nữa khi nó được ngỏ với chúng ta trong khung cảnh của ngày Chúa Nhật bắt đầu Mùa Vọng và Năm Phụng Vụ mới. Tỉnh thức, sâu xa ra, chính là một thái độ sống hoàn toàn quy hướng một cách rõ ràng về Thiên Chúa, một thái độ cầu nguyện ở mức độ thâm sâu và thực chất. Người tôi tớ tỉnh thức sẽ không bao giờ hành xử như thể mình là ông chủ có quyền hành động tuyệt đối theo ý riêng mình.

2. “Anh em không biết khi nào chủ nhà đến”. Đó là một sự thật. Và chúng ta được mời gọi ý thức luôn luôn, một cách khiêm hạ, về sự thật đó. Chính từ sự thật đó mà xảy đến lời mời gọi tỉnh thức.

3. «Anh em không biết khi nào chủ nhà đến: Lúc chập tối hay nửa đêm, lúc gà gáy hay tảng sáng». Chúng ta đang sống giữa thế giới của bóng tối, trong đó đầy dẫy những bất công, những thử thách, những ngang trái, những cám dỗ, những hư hỏng...

Nhưng tiếng nói tối hậu và có tính quyết định sẽ không phải là tiếng nói của bóng tối và sự ác. Tiếng nói tối hậu sẽ là tiếng nói của Ông Chủ. Chúa sẽ quang lâm và trở về với chúng ta trong chính hoàn cảnh của thế giới tối tăm và độc ác này. Nếu chúng ta, bất chấp đêm tối của tội lỗi và sự dữ, vẫn đang hiện hữu trong tư thế đồ đệ luôn quy hướng về Ngài, chúng ta sẽ được chia sẻ vinh quang với Ngài.

4. Mọi môn đệ của Chúa Kitô đều có nhiệm vụ nói cho thế giới biết rằng Chúa chắc chắn sẽ trở lại, nhưng là vào lúc chúng ta không ngờ. Vì vậy, mọi người đều được mời gọi tỉnh thức, luôn luôn hiện hữu trong tư thế của người tô tở tốt lành đang tỉnh thức đợi chủ về. Lời của Chúa Giêsu: ***“Điều Thầy nói với anh em đây, Thầy cũng nói với hết thầy mọi người là: phải tỉnh thức!”*** (c.37).

5. Tỉnh thức và cầu nguyện – Lm Vinh Sơn

Tại các giáo đường ở châu Âu trong Mùa vọng, bên cạnh bàn thờ người ta trang hoàng một vòng nguyệt quế được kết từ những cành lá thông mà trung tâm là 4 cây nến: Chúa nhật thứ nhất họ thắp lên cây nến thứ nhất, và mỗi Chúa nhật tiếp theo người ta lại thắp thêm ngọn nến cho đến Chúa nhật thứ tư bốn cây nến được tỏa sáng.

Mỗi Chúa Nhật thắp lên một cây nến nhắc nhở người tín hữu tỉnh thức cầm đèn sáng trong tay cầu nguyện chờ đợi như Thánh Thi ca tụng:

Và giờ đây xin thương tình lạ Chúa,
Lấy lửa thiêng đốt cháy cả tâm can
Để chúng con luôn tỉnh thức sẵn sàng
Cầm đèn sáng trong tay chờ Ngài đến.

Tư thế canh thức đó chuẩn bị đón mừng lễ Chúa Giêsu Giáng sinh và tỉnh thức cầu nguyện, sẵn sàng cho ngày cánh chung, ngày đó ngôn sứ Isaia đã nói: “Hỡi người canh thức, đêm còn mấy chốc nữa?” (Is 21,11), Thánh Phaolô đã nói đến Chúa ngự đến khi diễn tả ánh bình minh của ngày mới: “Đêm sắp tàn, ngày gần đến” (Rm 13,12), ngày đó “Con Người” sẽ quay lại để phán xét mà Tin Mừng Mc 13,33-37, Chúa Giêsu nói đến hình ảnh: “chủ nhà trở về...” vì chúng ta không biết giờ nào... nên Đức Kitô kêu mời: “Các con hãy coi chừng, hãy tỉnh thức và cầu nguyện, vì các con không biết lúc đó là lúc nào”.

Trước hết tỉnh thức giữa đêm khuya cuộc đời, theo Kinh Thánh, đêm khuya là thời gian của bóng tối của “quyền lực tối tăm” (x.Lc 22,23; Mc 14,49; Ep 6,12). Do đó đêm tối cũng chính là thời gian của cám dỗ, thời gian của thử thách, do đó chúng ta phải mang tâm tình thức tỉnh.

"Nửa đêm" trong vườn Giết-sêmani, Chúa Giêsu bị thử thách, các Tông đồ bị cám dỗ ngủ mê và thiếu tỉnh thức. Trước sự mê

ngủ của các môn đệ Chúa Giêsu đã mời gọi các ông tỉnh thức, ba lần "Người thấy họ ngủ". Người nói: "Hãy tỉnh thức và cầu nguyện, kẻo sa chước cám dỗ" (x. Mt 26, 36-46; Mc 14, 32-42; Lc 22, 39-46).

Đêm tối, Chúa bị bắt, Phêrô theo bước chân Thầy đến Dinh Thượng Tế, bị chất vấn, ông đã yếu đuối, mất cảnh giác và đã chối thầy. Ông thức tỉnh nhận ra tình trạng "chối thầy" của mình lúc bắt đầu bình minh vào "Lúc gà gáy".

Tin Mừng còn nhắc đến một thái độ thức tỉnh là phải "coi chừng" để nghe lời Chúa (x. Mc 4,12), nếu không ta chỉ đứng bên lề mà để cho lời Chúa vượt qua. Cần phải có thái độ "coi chừng", để chúng ta giữ mình khỏi "men Pharisêu", men giả hình, kiêu căng để khỏi bị thẩm nhiễm (x. Mt 8, 6; Mc 8,15). Cần phải chú ý "coi chừng", để không tin những kẻ bắt mao danh Đức Kitô nói trước tương lai (Mt 24, 4 -13; Mc 13,5-13; Lc 21, 8-19) đó là các tiên tri giả hình.

Khi nói về thái độ tỉnh thức, Thánh Phaolô đòi hỏi phải có hành động "thức dậy ngay" (Rm 13,11). Ngài còn sử dụng đến hình ảnh về chiến tranh với những "vũ khí" trang bị cho thái độ tỉnh thức (x.Rm 13,12; Ep 6,10; 1 Tx 5,6-8). Có nghĩa là người thức tỉnh luôn chủ động:

- Tỉnh thức là luôn sẵn sàng, sẵn sàng ngay cả lúc ngủ: dụ ngôn Mười cô trinh nữ, năm cô trinh nữ khôn ngoan cũng ngủ như năm cô khờ dại (Mt 25,1-13). Sự khác biệt giữa họ là sẵn sàng đèn dầu. Nửa đêm, khi chàng rể đến, các cô khôn ngoan ra đón với đèn sáng trong tay, vì các cô có mang theo dầu dự trữ. Còn của các cô khờ dại đèn đã tắt do thiếu dầu. Lúc đó các cô mới chạy đi mua, nên không kịp hẹn hội Hoa đăng. Vậy tỉnh thức là ở trong tư thế sẵn sàng đón Chúa bất cứ lúc nào, sẵn sàng cả trong khi ngủ, ngủ trong an bình như các cô trinh nữ khôn ngoan, cho nên

Thánh Phanxicô de Sales nói rằng: “Sự chờ đợi đích thực có nghĩa là chờ đợi mà không lo lắng gì cả”.

- Tình thức là dẫn thân chu toàn bổn phận như Người quản gia được giao trách nhiệm phân phát lương thực cho các gia nhân (x. Mt 24,45-51; Lc 12, 42-46). Nếu chủ về mà gặp thấy anh vẫn thức tỉnh đang siêng năng làm công việc được giao nên được chủ cất nhắc. Ngược lại anh mê ngủ, hay anh lạm dụng quyền hành và chèn chén say sưa (x. Mt 24,49), anh bỏ bê trách nhiệm sẽ bị luận phạt.
- Tình thức là luôn chủ động làm cho những nén vàng, nén bạc Chúa trao được sinh lợi (x. Mt 25,31-46). Mỗi người được trao khác nhau, dù ít dù nhiều đều có bổn phận phải sinh lợi cho mình và Thiên Chúa. Người đào lỗ chôn giấu nén bạc được giao là thụ động không dám đầu tư vì sợ mất vốn. Người tình thức hăng say làm việc để sinh lợi là người thức tỉnh với “số mệnh” được giao, anh được chủ khen là đã trung tín với ơn Chúa ban.
- Tình thức để nhận ra Chúa nơi người anh em bé mọn, khốn khổ, bất ngờ đến với mình và nài xin mình trợ giúp. Thật thế, Đức Kitô đến với chúng ta qua hiện thân người đói khát, rách rưới, một người yếu đau, lỡ đường, thậm chí một phạm nhân trong nhà giam như chính Ngài đã khẳng định (x. Mt 25,31-46). Ai tình thức đón nhận những người bé mọn này là đón nhận Ngài, được Ngài đưa vào dự tiệc dành sẵn đời đời. Vâng, Người thức tỉnh biết nhận ra Chúa nơi anh em, Ngày Chúa đến, họ hân hoan như Thánh Phaolô diễn tả: Một ngày kia chúng ta sẽ gặp gỡ Chúa, mặt đối mặt với Người, chúng ta sẽ thực sự nhận biết Chúa, như Chúa biết chúng ta (x. 1Cr 13,12).

Mang tâm tình Tình thức, chúng ta luôn có thái độ sẵn sàng như Cha Charles de Foucault khuyên nhủ: “Bạn hãy sống như bạn sẽ chết vào tối nay”. Nhưng thái độ chủ động trong thức tỉnh chưa đủ, tâm tình tình thức còn dẫn đến cầu nguyện. Thật thế, tình thức phải luôn đi đôi với cầu nguyện như Chúa Giêsu

đã kêu gọi: “Hãy tỉnh thức và cầu nguyện kẻo sa cơn cám dỗ”(Mc 14,38). Cuộc sống thường ngày chúng ta thường bị cám dỗ ngủ quên trong những thành công, trong những tiện nghi dễ dãi làm ta say mê những thực tại trần thế mà quên đi ngày Chúa đến.

Bước vào mùa vọng, người Kitô hữu mang tâm tình thức tỉnh và cầu nguyện như Chúa Giêsu kêu gọi để chờ, để đợi. Chờ đợi ngày Chúa Giêsu trở lại trong vinh quang, ngày đó Ngài đến thật bất ngờ, không ai biết được ngày giờ. Cho nên anh em phải canh thức, kẻo lỡ ra Ngài đến bất thần, bắt gặp anh em đang mê ngủ (x. Mc 13,33-37).

Trong thức tỉnh chúng ta cầm đèn sáng trong tay với lời cầu:
“Maranatha, Lạy Chúa, xin hãy đến!” (Kh 22,20).
*“Xin tỏ lòng từ bi Chúa cho chúng con,
và ban ơn cứu rỗi cho chúng con”* (Tv 84, 8)

6. Thái độ mong chờ Chúa đến

(Suy niệm của Lm. Antôn Nguyễn Văn Độ)

Kính thưa cộng đoàn,

Chúng ta bước vào Mùa Vọng, hay còn gọi là mùa Ad. Mùa Vọng, nguyên nghĩa tiếng Latin là Adventus, (có nghĩa là đến, quang lâm). Thời thánh Giáo hoàng Grêgôriô I, thời gian chuẩn bị đón chờ Chúa đến trước lễ Giáng Sinh kéo dài bốn tuần được gọi là Mùa Vọng.

Hỏi: Chúa đã đến chưa? Chúng ta phải khẳng định với nhau rằng: Chúa đã đến rồi. Vậy chúng ta còn mong chờ Chúa nào nữa?

Mùa Vọng Giáo hội đang sống là sống với hai chiều kích: một là tưởng niệm biến cố Nhập thể làm người của Đức Giêsu Con Thiên Chúa khi Ngài sinh bởi Đức Trinh Nữ Maria; hai là chờ đợi Chúa trở lại trong vinh quang để "phán xét kẻ sống và người chết", như chúng ta vẫn đọc trong kinh Tin Kính. Đó là lý do chữ "chờ đợi" được người ta nhắc nhiều đến trong Mùa Vọng. Các lễ nghi cử hành Phụng vụ trong Mùa Vọng, từ màu sắc, các bài đọc, các bài thánh ca đều diễn tả niềm hy vọng với lời cầu xin tha thiết: «Maranatha – Ngài ơi hãy đến, Ngài đến mau đi», và hơn thế nữa dân Do Thái kêu van: «Xin Ngài xé tầng trời mà ngự xuống».

Vì sống cả hai chiều kích, nên người kitô hữu phải mang tâm tình của dân Cựu Ước và của chính mình ngày hôm nay.

Mùa Vọng trong Kinh Thánh

Các bài đọc Thánh lễ trong Mùa Vọng làm chúng ta nhớ đến sự mong chờ Đấng Cứu Thế đến của Dân Do Thái, Đấng mà ngôn sứ đã loan báo: "Từ gốc tổ Giêsê, sẽ đâm ra một nhánh nhỏ, từ cội rễ ấy, sẽ mọc lên một mầm non. Thần khí Đức Chúa sẽ ngự trên vị này: thần khí khôn ngoan và minh mẫn, thần khí mưu lược và dũng mãnh, thần khí hiểu biết và kính sợ

Đức Chúa. Lòng kính sợ Đức Chúa làm cho Người hứng thú, Người sẽ không xét xử theo dáng vẻ bên ngoài, cũng không phán quyết theo lời kẻ khác nói, nhưng xét xử công minh cho người thấp cổ bé miệng, và phán quyết vô tư bên kẻ nghèo trong xứ sở..." (Is 11, 1-10).

Phụng vụ Lời Chúa trong Mùa Vọng cũng nhắc lại việc Đức Maria cứu mang và sinh hạ Đấng Cứu Thế: thiên thần Gabriel hiện ra với Đức Maria và báo cho Mẹ biết rằng: "Và này đây bà sẽ thụ thai, sinh hạ một con trai, và đặt tên là Giêsu. Người sẽ nên cao cả, và sẽ được gọi là Con Đấng Tối Cao. Đức Chúa là Thiên Chúa sẽ ban cho Người ngai vàng vua Đavít, tổ tiên Người. Người sẽ trị vì nhà Giacóp đến muôn đời, và triều đại của Người sẽ vô cùng vô tận (...) Thánh Thần sẽ ngự xuống trên bà, và quyền năng Đấng Tối Cao sẽ rợp bóng trên bà, vì thế, người con sinh ra sẽ là thánh, và được gọi là Con Thiên Chúa." (Lc 1, 26-38)

Gioan Tẩy Giả, con trai của Êlisabét và là anh em họ với Chúa Giêsu, xuất hiện trước để loan báo việc Con Thiên Chúa đến, kêu gọi mọi người hoán cải và rao giảng rằng: "Có Đấng quyền thế hơn tôi đang đến sau tôi, tôi không đáng cúi xuống cởi quai dép cho Người. Tôi đã làm phép rửa cho anh em nhờ nước; còn Người, Người sẽ làm phép rửa cho anh em trong Thánh Thần" (Mc 1, 1.8 và Ga 1, 19.28)

Như thế, Mùa Vọng kêu gọi người kitô hữu cải hóa nội tâm. Những việc cử hành thánh thường xuyên nhắc nhở chúng ta canh tân niềm tin, vững tin vào tương lai và trở lên men giữa lòng thế giới.

Mùa Vọng

Trong lịch phụng vụ Công Giáo, Mùa Vọng kéo dài bốn tuần và mỗi Chúa nhật với tên gọi truyền thống đặc thù của nó gồm những lời đầu tiên của bài thánh ca mở đầu:

- Chúa nhật I Mùa Vọng: Ad Te levavi... (= Con nâng tâm hồn con lên tới Chúa, lạy Chúa...)
- Chúa nhật II Mùa Vọng: Populus Sion ... (= Ngày hồi Dân Sion...)
- Chúa nhật III Mùa Vọng: Gaudete ... (= Anh em hãy vui lên trong niềm vui của Chúa...)
- Chủ nhật IV Mùa Vọng: Rorate ... (= Trời cao, hãy đổ sương xuống, và làm mưa Đấng Công Chính...)

Đức Giêsu dạy chúng ta sống Mùa Vọng

Đức Giêsu đã đến rồi, nên chiều kích thứ nhất của Mùa Vọng nhắc lại cho chúng ta việc Con Chúa đến lần thứ nhất, và tỉnh thức sẵn sàng đón Người tái lâm là chiều kích thứ hai (Mc 13, 33-37).

Lời Chúa nói với các môn đệ: "Các con hãy coi chừng, hãy tỉnh thức và cầu nguyện, vì các con không biết lúc đó là lúc nào" (Mc 13, 33), cũng nói với chúng ta: "Điều Ta bảo cho các con, thì Ta bảo cho tất cả mọi người là: Hãy tỉnh thức!" (Mc 13 37). Chúa mách bảo chúng ta phải luôn trong tư thế của người được chủ: "đi phượng xa, để nhà cửa lại, trao quyền hành ... và căn dặn ...lo tỉnh thức" (Mc 13, 34). Vì chủ về bất ngờ nên "coi chừng và tỉnh thức" là thượng sách.

Chẳng nói đâu xa, năm 2012, người ta đang dự kiến ngày tận thế là ngày 23 tháng 12 tính theo lịch của dân Maya, nhiều người trên thế giới đã lo lắng vì lời đồn đoán ấy, họ đi mua nến, mua dầu, mua mì tôm... Người ta sợ phải lìa bỏ cái thế giới thân yêu này, cho dù nó vẫn còn nhiều khổ não. Trong thời đại của chúng ta không thiếu các thiên tai, chiến tranh, bạo lực. Phải chăng đó là dấu hiệu của ngày tận thế?

Chúa Giêsu xác nhận sẽ có ngày tận thế, nhưng không phải để tan biến thành hư vô. Sẽ có những dấu hiệu làm nhiều người hoang mang sợ hãi, nhưng đối với các tín hữu, đó là dấu hiệu

vui mừng vì mình sắp được cứu độ. Chúa mời gọi chúng ta: "Các con hãy tỉnh thức, vì các con không biết lúc nào chủ nhà trở về, hoặc là chiều tối, hoặc là nửa đêm, hoặc là lúc gà gáy, hay ban sáng, kẻo khi ông trở về thành linh, bắt gặp các con đang ngủ" (Mc 13, 35-36).

Năm Phúc Âm hóa gia đình kết thúc, năm Phúc Âm hóa giáo xứ được mở ra. Chuẩn bị lễ Giáng Sinh, mọi người trong giáo xứ tự hỏi: giáo xứ chúng ta đang chờ đợi điều gì? Trong lúc này của đời ta, con tim ta đang hướng về điều gì? Chúng ta có tỉnh thức không? Hãy thức tỉnh và cầu nguyện, để khi Đức Giêsu ngự đến lần thứ hai, Người thấy chúng ta đang tỉnh thức vì đã không uổng công trông đợi.

Lạy Mẹ Maria, Mẹ "đầy ân sủng", Mẹ đã đón nhận Ngôi Lời Thiên Chúa trong lòng, xin giúp chúng con sẵn sàng đón Chúa Giêsu Con Mẹ.

Lạy Chúa, "xin Chúa băng qua các tầng trời mà ngự xuống" (Is 63, 19). Amen.

7. Khao khát Chúa – PM Cao Huy Hoàng

Mở đầu Mùa Vọng, Chúa Giêsu tha thiết kêu gọi chúng ta hãy “tỉnh thức và cầu nguyện”. “Các con hãy coi chừng, hãy tỉnh thức và cầu nguyện, vì các con không biết lúc nào chủ về” (x.Mc 13, 33-37)

Mỗi người đang có một ước mơ, một khát vọng trong lòng. Có thể, không ai hiểu ai. Nhưng không ai sống mà không khát vọng. Đời người là một Mùa Vọng. Chỉ tiếc là, có những khát vọng làm cho con người ra ra hư đốn.

Chẳng hạn:

- Có ai ngờ được người đang có quyền có tiền lại đang khát chia nhau một phần lợi lộc béo bở nếu cùng nhau toa rập bán được một lô đất ăn cắp. Họ bất chấp công lý, đạo đức, luật pháp, miễn là thỏa cơn khát quyền lực, cơn khát tài sản!
- Có ai ngờ được người đang có nhà cao cửa rộng, xe hơi bóng loáng lại khát đổi nhà đổi xe cho sang trọng hơn giữa những người vô gia cư, bất hạnh, què quặt... đang lê la cuộc đời trước mắt mình, dưới chân mình. Hôm nay, được mời đi chơi với các đại gia, nhìn thấy người ta quá giàu có, sang trọng, tiêu xài thoải mái, vui chơi thỏa thích, em tôi nhắn về cho tôi tin này: “Khi người ta quá đầy đủ, còn nhớ đến Thiên Chúa nữa không?” Lặng đi mấy phút, tôi tạ ơn Chúa vì em đang nhớ đến Chúa giữa cuộc du lịch, giữa khu du lịch ĐN ồn ào, sôi động. Tôi trả lời: “Em làm rồi, họ chưa đầy đủ đâu. Còn khát lắm. Ai biết?”
- Có ai ngờ được người đang có một cuộc sống thiêng thánh lại khát những điều mê muội thấp hèn. Trong đó, có tôi, có bạn, có tất cả những Kitô hữu, không kể thành phần nào, vẫn không tránh khỏi nghiêng chiều về những thực tại thấp hèn, phù du, chóng vánh.

Tin mừng khai mạc Mùa Vọng nhắc nhớ cho chúng ta về khát vọng chính đáng nhất trong cuộc đời: Khát Chúa ngự trị trong căn nhà tâm hồn bé nhỏ, vì chỉ có Chúa mới làm cho chúng ta thỏa cơn khát vô biên.

“Chỉ trong Thiên Chúa mà thôi. Hồn tôi mới được nghỉ ngơi an bình” (Tv 61)

Thánh Augustin: “Chúa là khát vọng của lòng tôi, tôi sẽ khắc khoải cho đến khi được an nghỉ trong Chúa”.

Có thể nói đoạn sách của Isaia và Thánh Vịnh 79, đáp ca hôm nay đã để cho chúng ta mẫu gương Khát Chúa rất quý giá: Dân Chúa tha thiết kêu xin: “Xin Chúa băng qua các tầng trời mà ngự xuống” (Is. 63) để phục hồi những gì đã tàn hoang, “xin Chúa thương trở lại, tự trời cao xin nhìn coi và thăm viếng vườn nho này. Xin bảo vệ vườn nho mà tay hữu Ngài đã cấy, bảo vệ ngành nho mà Ngài đã củng cố cho mình” (x. TV 79).

Khát vọng của Dân Chúa là một khát vọng chính đáng, một khát vọng thánh thiện: khát vọng Chúa nhìn xem, bảo vệ, củng cố công trình Ngài đã thiết lập: “vườn nho” Giáo Hội mà Chúa đã ươm trồng, “nhà cửa” linh hồn, thân xác, đức tin mà Chúa đã để lại cho chúng ta quản lý trông nom.

Như vậy,

- Khát vọng chính đáng của chúng ta là khát vọng Chúa phục hồi con người chúng ta để sống đúng với danh nghĩa, với tư cách là con cái của Ngài mà chúng ta đã vì những khát vọng bất chính mà đánh mất.
- Khát vọng chính đáng ấy là khát vọng Chúa đến ngự giữa tâm hồn, giữa gia đình chúng ta, cộng đoàn chúng ta, để Ngài can thiệp vào đời sống chúng ta: nhìn xem, bảo vệ, củng cố Giáo Hội cơ bản của Ngài.
- Khát vọng chính đáng ấy, thiết tưởng, không phải là khát vọng đối đầu thành công với thế lực gian tà của ma quỷ,

nhưng là khát vọng làm chứng cho công lý cho sự thật, thức tỉnh những con người mê muội, cải tạo những con người bị ma quỷ giáo dục sớm nhận ra uy quyền của Thiên Chúa.

- Khát vọng chính đáng ấy không phải là khát vọng Chúa sẽ ra tay đàn áp những người đàn áp, Chúa sẽ phỉ nhổ nhục mạ những người phỉ nhổ nhục mạ, Chúa sẽ xử luật rùng rợn với người chơi luật rùng rợn... nhưng là để Chúa phục hồi lại nhân phẩm tột tệ của những con người kia cũng là con cái của Chúa, kéo uổng công trình Chúa cứu chuộc.
- Khát vọng chính đáng ấy là khát vọng nên công chính cho mình và cho mọi người, cho xã hội, cho đất nước, cho cả những người đang chìm ngập trong bất công, gian tà, bạo lực.
- Khát vọng chính đáng ấy là khát vọng tỉnh thức trước những nguy cơ làm cho chúng ta xa cách Chúa, tỉnh thức trước nguy cơ Satan hóa bản thân, gia đình, đất nước chúng ta.

Để thực hiện được khát vọng chính đáng, “Khát Vọng Chúa”, khát vọng nên công chính, Thánh Phaolô kêu gọi chúng ta: dùng chân ngay những hành vi ám muội, bất chính; xóa bất công xây bình an trong lòng; mặc lấy khí giới ban sự sống; và sống công minh như giữa ban ngày. (x.Rm 13,1-14). Bởi vì, chúng ta đã và đang có những khát vọng bất chính rồi ra dừng đọng ở hồ trước lời kêu gào thống thiết với khát vọng chính đáng của dân Chúa khắp nơi.

Biết không phải dễ dàng mà chúng ta buông bỏ những khát vọng bất chính, biết đôi khi khát vọng bất chính lại len lấn ẩn tàng ngay trong những hành vi tưởng như là công chính, cho nên, Thánh Phaolô lại khuyên chúng ta hãy dùng nguồn trợ lực quý giá là ân sủng của Thiên Chúa và yên tâm, kiên vững kết hiệp với Chúa Giêsu Kitô: “Vì chưng, trong Ngài, anh em được tràn đầy mọi ơn: ơn ngôn ngữ và ơn hiểu biết, đúng như Chúa

Kitô đã minh chứng nơi anh em, khiến anh em không còn thiếu ơn nào nữa trong khi mong chờ Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, tỏ mình ra. Cũng chính Ngài sẽ ban cho anh em bền vững đến cùng, không có gì đáng trách trong ngày Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, ngự đến”. (1 Cr 1, 3-8)

Thiết nghĩ, khao khát Chúa, mỗi mồn khao khát Chúa, tuyệt đối khao khát Chúa, khát vọng nên công chính, khát khao hết hiệp với Chúa Giêsu, là biết tỉnh thức và cầu nguyện vậy.

Cụ Chu, người xướng kinh trong nhà thờ ở Gx tôi đã yếu liệt bỏ ăn bỏ thuốc cả tuần nay. Anh em đến thăm cụ và đọc kinh xin ơn chết lành. Sau giờ kinh, chuyện trò với cụ. Cụ vui vẻ nói “Xin Chúa đến rồi, mà mấy hôm nay Chúa bận quá. Để từ từ Chúa sắp xếp. Chờ thôi. Chắc thứ sáu”. Thiết nghĩ, cụ đã làm gương cho chúng tôi về việc tỉnh thức, cầu nguyện và sẵn sàng đón Chúa đến.

Lạy Chúa, xin cho chúng con tỉnh thức trước những nguy cơ xa cách Chúa và luôn biết khát khao kết hiệp với Chúa từng phút giây trong cuộc đời, để Chúa làm chủ mọi ý tưởng, lời nói, việc làm của chúng con.

Nguyện xin Vị Tồi Tớ Chúa Hồng Y Phanxicô Xavie Nguyễn Văn Thuận, Người đã luôn tỉnh thức cầu nguyện trong tù, phù hộ cho chúng con. Amen.

8. Phải canh thức

(Suy niệm của Lm. Luigi Gonzaga Đặng Quang Tiến)

Văn mạch của 13,33-37 là những loan báo ngày Thiên Chúa sẽ đến (13,24-37). Ngày của Thiên Chúa chắc chắn sẽ đến, nhưng không ai biết ngày giờ nào. Chỉ một mình Chúa Cha biết (13,32). Bởi đó, Chúa Giêsu nhắc lại điều này (13,33) và kêu gọi các môn đệ cách trực tiếp là hãy tỉnh thức (13,34-37). Canh thức đối nghĩa với ngủ. Canh thức để canh giữ nhà cho Thiên Chúa. Và canh thức vì Chúa sẽ trở lại, nhưng không biết lúc nào.

Để nhấn mạnh điều này là không ai biết ngày giờ nào Thiên Chúa sẽ đến, Marcô dùng chữ “hãy tỉnh thức”, *agrupneite*, nghĩa là đặt trong tình trạng báo động trước một nguy hiểm có thể xảy ra. Việc Thiên Chúa đến, hiểu theo một cách nào đó, “rất nguy hiểm” cho số phận đời đời. Nếu không đặt trong tình trạng sẵn sàng, có thể chịu chung số phận với những người tội lỗi không trung tín.

Có bốn lần lời kêu gọi các đầy tớ hãy “canh thức”, *grègoreite*, “thức ngủ và trong tình trạng sẵn sàng” (câu 34.35.36 và 37). Lệnh hãy canh thức đầu tiên đưa ra khi chủ vừa ra khỏi nhà (c.34), lần thứ hai giả thiết chủ đang đi xa và có thể về bất cứ giờ nào (c.35), lần thứ ba giả thiết chủ đã về tới nhà (c.36), và lần cuối cùng nói cho mọi người: tất cả hãy tỉnh thức (c.37). Vậy hãy canh thức luôn luôn, nhất là trong thời gian của bóng tối.

Điều tai họa nhất là khi chủ về mà “anh em đang ngủ” (c.36). Tại sao? Ngủ là ngược lại với canh thức. Trong vườn Cây Dầu, tìm thấy cả hai tình trạng này: Chúa Giêsu canh thức để cầu nguyện, ba môn đệ đang ngủ (14,37). Vì thế khi nguy hiểm đến, Chúa Giêsu đã sẵn sàng chịu nộp theo ý Chúa Cha, còn các môn đệ thì trốn chạy (14,41.50). Ngủ là nằm trong tình trạng không tự vệ. Kẻ thù có thể gieo vào ruộng cỏ lùng (4,27)

và bão tố có thể nổi lên khi để Chúa Giêsu ngủ trong thuyền đời mình (4,38).

Vậy phải canh thức luôn. Canh thức không phải là không đi ngủ. Các trinh nữ khôn ngoan vẫn đi ngủ trong khi chờ đợi chàng rể đến (Mt 25,5). Canh thức và cầu nguyện đi với nhau như Chúa Giêsu trong vườn Cây Dầu. Chính Người cũng phải canh thức và cầu nguyện để khỏi rơi vào cám dỗ không làm theo ý Chúa Cha. Người đã thức và cầu nguyện cho đến lúc ý Chúa Cha được thực hiện là để mình bị bắt, khởi đầu hành trình khổ nạn và chấm dứt trên thánh giá. Thức để cầu nguyện và cầu nguyện để có thể thức mà làm tròn bổn phận Thiên Chúa giao phó, và để khỏi rơi vào cám dỗ nghĩ là chủ sẽ về muộn, nên sẽ ăn uống say sưa và không còn trung tín với chủ nữa (Mt 24,48-49).

Ngày của Thiên Chúa chắc chắn sẽ đến. Sự vắng mặt của Người chỉ là tạm thời. Người đang đến, như người chủ ra đi và sẽ về, như mùa hạ đang đến khi cây vả đâm chồi non (13:28). Bởi đó hãy canh thức mà đón Người, không chỉ các môn đệ mà tất cả mọi người (13,37).

9. Hãy tỉnh thức – Lm Nguyễn Hồng Giáo

Chúng ta bắt đầu một năm Phụng vụ mới. Đầu mỗi năm mới, khi chúng ta mừng Tết Nguyên Đán, chúng ta lại hướng nhìn về phía trước, nhìn về tương lai với niềm hy vọng là năm mới sẽ đem lại cho chúng ta những điều tốt lành hơn. Thì đầu năm Phụng vụ mới cũng vậy, Giáo Hội mời chúng ta hãy hướng nhìn về ngày Chúa chúng ta là Đức Giêsu Kitô sẽ đến trong vinh quang để vĩnh viễn thiết lập Trời Mới Đất Mới cho loài người chúng ta.

Có điều đặc biệt là: thường thường trong những ngày đầu năm, chúng ta cố gắng quên đi cuộc sống hiện tại với bao nhiêu khó khăn thử thách và trách nhiệm nặng nề, thì hôm nay trong ngày đầu năm Phụng vụ, trong lúc gọi lại trước mắt chúng ta quang cảnh tươi sáng về ngày Chúa quang lâm, Giáo Hội lại không muốn để cho chúng ta cứ tha hồ mà sống trong mơ ước xa xôi, nhưng trái lại Giáo Hội đưa chúng ta về với cuộc sống và trách nhiệm hiện tại của mình và nhắc lại lời căn dặn của Chúa Giêsu: Hãy Tỉnh Thức!

Bài Phúc Âm khai mạc năm Phụng vụ mới này (Mc13, 33-37) chỉ vắn vắn có 5 câu mà đã có tới 4 lần dùng mấy tiếng "phải tỉnh thức". Mở đầu là lời kêu gọi "Anh em phải coi chừng, phải tỉnh thức!" Kết thúc cũng là lời kêu gọi tương tự: "Thầy nói với anh em đây và với mọi người là phải tỉnh thức!" Giữa hai lời kêu gọi đó, là một dụ ngôn ngắn kể rằng: Người kia sắp đi xa, ông để nhà lại cho đầy tớ trông coi, chỉ định cho mỗi người một việc và dạy phải tỉnh thức, vì không biết chủ về lúc nào. Sẽ không may mắn cho người đầy tớ nào, khi chủ bất thần trở về, bắt gặp còn đang ngủ mê.

Ngôi nhà mà ông chủ giao cho tôi tớ, chính là thế giới mà Đức Kitô giao cho loài người chúng ta chịu trách nhiệm. Chúng ta có bốn phận phải quản lý nó, cũng như chúng ta chịu trách nhiệm về chính cuộc đời mình và phải quản lý nó hợp với ý

muốn của Thiên Chúa, theo lẽ luật bác ái yêu thương. Rồi ngày kia Chúa sẽ xuất hiện tỏ tường với chúng ta và Người sẽ xét xử chúng ta theo cách thức chúng ta hoàn thành trách nhiệm của mình như thế nào?

Chúng ta phải sống cuộc sống hiện tại trong sự tỉnh thức, nghĩa là không quên ngày Chúa đến (đến trong ngày tận cùng của thế giới và đến trong ngày cuối cùng của đời ta), và vì hướng về Đức Kitô như thế mà tích cực dùng thời gian hiện tại để chuẩn bị cho tương lai vĩnh cửu của mình. Trong bài dụ ngôn này--cũng như trong dụ ngôn những nén bạc mà ông chủ giao cho các tôi tớ trước khi đi xa--chúng ta đều thấy nhấn mạnh tới trách nhiệm và tính chủ động của con người trong việc xây dựng Nước Trời và xây dựng hạnh phúc của mình.

Chúa Giêsu đã đến. Rồi Người đã ẩn mình đi khỏi con mắt xác thịt của loài người. Đến ngày Quang Lâm, Người sẽ lại xuất hiện tỏ tường trước mặt muôn dân. Trong thời gian Người giấu mình đi, chúng ta nhiều khi kêu trách Người sao như muốn bỏ mặc chúng ta. Nhưng sở dĩ Chúa ẩn mình đi như thế là Người tôn trọng chúng ta, vì muốn cho chúng ta nên người trưởng thành, biết sử dụng tự do, tính sáng tạo và thi thố tinh thần trách nhiệm. Làm sao con cái có thể lớn khôn khi cha mẹ cứ bám sát vào nó, lo lắng cho nó từng ly, từng tí? Dĩ nhiên là Chúa vẫn hiện diện và lo lắng cho chúng ta, nhưng có thể nói cách kín đáo, tế nhị, không bao giờ dành mất tự do và trách nhiệm của ta.

Nếu chúng ta theo Chúa chỉ cốt để tìm an ủi hoặc tìm sự an toàn trước cuộc đời đầy đau khổ, thì chúng ta không làm đẹp lòng Chúa và làm cơ cho người ta phê bình tôn giáo là ru ngủ. Cũng vậy, nếu chúng ta theo Chúa, để rồi lẫn trốn các trách nhiệm đối với xã hội, đối với anh chị em đồng loại, tức là chúng ta làm cơ cho người ta phê bình tôn giáo kìm hãm con người trong vòng ấu trĩ.

Có ba quan niệm sống có thể tạo ra một thái độ tiêu cực trước cuộc đời. Một là cho rằng chết là hết, không còn gì tồn tại: nếu quả thực mọi sự sẽ chấm dứt với cái chết nếu số phận người tốt, người xấu đều sẽ như nhau sau khi chết, thì người ta sẽ có lý mà lập luận rằng: Ta hãy ăn uống, vui chơi, hãy hưởng thụ giây phút hiện tại vì chết rồi sẽ chẳng còn gì!

Hai là tin vào thuyết định mệnh, nghĩa là tin rằng mọi sự đã được an bài sẵn và số phận của mỗi người đã được thần thánh định đoạt. Nếu thế thì con người chẳng cần và chẳng có thể làm gì nữa, mọi cố gắng đều vô ích. Ba là tin vào thuyết luân hồi (cuộc sống là một vòng luân chuyển, hết kiếp này qua kiếp khác), nếu kiếp này ta chưa đạt tới hạnh phúc thì ta sẽ chờ kiếp sau, khi ta được đầu thai lại. Dĩ nhiên thuyết luân hồi không đương nhiên dẫn tới tiêu cực, nhưng dù sao cũng không dành cho cuộc sống hiện tại một giá trị và tầm quan trọng quyết định đối với số phận mỗi người.

Khác với ba quan niệm trên, Kitô giáo dạy rằng Thiên Chúa thực sự giao cho ta chịu trách nhiệm về thế giới này và về sự thành công của cuộc đời chúng ta. Thời gian hiện tại là thời gian quyết định đối với số phận đời đời của chúng ta. Mỗi giây phút qua đi là không bao giờ trở lại. Thời giờ Chúa cho ta sống ở trần gian là vô cùng quý báu, đây là lúc chúng ta gieo mầm mống cho đời sống vĩnh cửu. Mỗi người thỉnh thoảng nên tự hỏi mình sử dụng thời giờ như thế nào?

Người kitô hữu sống cuộc đời hiện tại một cách rất nghiêm chỉnh, họ cố gắng làm phận sự ở đời một cách hết sức tích cực vì biết rằng đó là Thánh ý của Chúa và vì biết rằng hạnh phúc đời đời của mình đang được chuẩn bị ngay bây giờ. Đồng thời người kitô hữu luôn luôn hướng về Đức Kitô sẽ đến kiện toàn công cuộc cứu độ, họ biết rằng thế gian này, tuy là rất tốt đẹp, nhưng không phải là quê hương vĩnh cửu của mình. Họ sống cuộc đời trần gian cách hết sức nghiêm chỉnh

như thể là sẽ mãi mãi ở đây (vì đó là Thánh ý của Chúa); đồng thời họ sẵn sàng rời bỏ mọi sự bất cứ lúc nào Chúa đến gọi họ ra đi.

Người kitô hữu giống như người học trò tốt ở trong ký túc xá. Suốt tuần anh ta học hành rất chăm chỉ, anh ta không làm biếng, không ngồi đó mà mơ mộng viễn vông, nhưng cuối tuần khi cha mẹ đến đón về nhà, thì anh ta càng vui sướng# Việc trông chờ ngày nghỉ cuối tuần trong gia đình không làm cho anh ta sao nhãng việc học hành, trái lại tăng thêm nghị lực cho anh ta.

Thời gian Mùa Vọng là thời gian Giáo Hội đặt chúng ta lại trong thái độ hy vọng, mong chờ và tỉnh thức. Người tỉnh thức là người luôn cố gắng và hăng say, họ thực thi những gì là chân thật, ngay chính và đáng quý chuộng, với tất cả nhiệt huyết, nỗ lực cần cù và không trì hoãn. Đây là thời gian Giáo Hội muốn chúng ta sống hướng về ngày giờ Đức Kitô đến một cách ý thức hơn.

Khi chúng ta làm việc mà biết hướng về Đức Kitô thì chắc chắn có một cái gì đó thay đổi trong thái độ và cách thức làm việc của ta. Khi chúng ta đau khổ mà biết hướng về Đức Kitô thì sẽ có cái gì đó thay đổi. Khi chúng ta chiến đấu mà biết hướng về Đức Kitô thì cũng sẽ có cái gì đó thay đổi. Ngay cả khi ta vui chơi, giải trí cũng thế. Và trong mọi sự, mọi hoàn cảnh chúng ta đều có sự bình an.

Người ta kể chuyện rằng ngày kia Thánh Lu-y Gonzaga còn chơi với bạn bè, thỉnh linh cha bề trên đến tập họp tất cả lại và hỏi thử: "Giả sử như chúng con đang chơi mà Chúa đến báo cho chúng con biết chúng con chỉ còn sống 5-10 phút nữa thôi, thì chúng con sẽ làm gì?". Bấy giờ mọi người bỗng trở nên căng thẳng. Người thứ nhất trả lời: " Con sẽ đi gặp cha linh hướng" Người thứ hai nói: "Con sẽ vào nhà thờ cầu nguyện"

trước Nhà Tạm". Riêng Lu-y vẫn bình thản trả lời: "Thưa cha, con sẽ tiếp tục chơi".

Đó là câu trả lời của một đáng thánh và đáng lý mỗi người kitô hữu đều phải có thể trả lời như thế. Chơi đùa, giải trí cũng làm đẹp lòng Chúa nếu đó là việc phải làm theo nhu cầu đúng đắn hoặc theo bổn phận. Vậy không phải chỉ bằng đọc kinh, cầu nguyện, mà bằng cả yêu thương, đau khổ, lao động, nghỉ ngơi, giải trí, nghĩa là bằng cả cuộc đời mà chúng ta đón chờ Chúa và chuẩn bị cho hạnh phúc đời đời của chúng ta.

10. Tỉnh thức trong an vui

(Suy niệm của Lm. Antôn Nguyễn Văn Tiếng)

1. Tỉnh thức để nhận ra điều dữ.

Nói đến “tỉnh thức”, người ta thường liên tưởng ngay đến điều ngược lại, đó là “ngủ mê”. Khi nói đến “ngủ mê”, thường người ta nghĩ ngay đến cơn ngủ mê thể lý.

“Đêm tối của vật lý” thường là nguyên do cho những điều xấu xảy ra. Cụ thể là chuyện trộm cắp cùng với những việc bất chính. Người ở trong đêm tối không biết cách “giữ cho mình tỉnh thức”, chỉ biết ngủ vùi miên man, thì không thể an toàn được.

“Đêm tối tâm hồn” còn đáng sợ gấp vạn lần hơn. Vì “đêm tối tâm hồn” không có màu đen rõ rệt trong không gian và thời gian, không có sự phân biệt hay báo trước của ngày và đêm. Nhiều người đang ngủ vùi trong “đêm tối tâm hồn” mà vẫn tưởng mình đang ở trong ánh sáng. Từ đó, mới có sự lầm đường lạc lối. Nhiều người lao mình vào chỗ chết như những con thiêu thân, nhưng vẫn tưởng mình đang sống trong hạnh phúc. Nhiều chế độ đưa người dân đến chỗ cùng khổ, mà vẫn tự hào là chính nghĩa, nhiều thế lực đưa nhân loại đến họa diệt vong, mà vẫn cao rao nhân danh Công Lý!

Đạo đức suy đồi, phẩm giá con người bị hạ thấp, lối sống nô lệ bản năng... Đó là sự mê ngủ trong đêm tối tâm hồn. Đó là những kẻ ngủ mê không còn thấy được những điều bất hạnh!

2. Tỉnh thức để nhận ra điều lành.

Cuộc sống là cuộc hành trình tìm về hạnh phúc. Nhiều kẻ “ngủ mê” không hay biết những điều độc hại đang xâm xé tâm hồn, nhưng cũng có nhiều người ngủ mê không hay biết những điều hạnh phúc đang ở quanh ta, và có khi ở ngay trong chính ta.

Cứ lo nghĩ đến những điều xấu để tránh, mà không biết khám phá những hạnh phúc đích thực để tận hưởng làm sao ta vui sống?

“Tinh thức” không phải là lời răn đe, hù dọa, nhưng là một thái độ đi tìm lẽ sống đích thực. Vì Tin Mừng luôn là Tin Vui và là niềm hy vọng, và Tinh Thức, do đó, là Tinh Thức trong An Vui vì tin vào Tình Yêu của Thiên Chúa.

Có một câu chuyện vui thế này:

Có một cậu bé muốn được gặp Chúa. Cậu biết rằng phải đi cả một quãng đường rất dài mới có thể đến được nơi ở của Người, nên gói ghém mang theo bên mình những chiếc bánh Twinkie và cả sáu hộp nước trái cây, rồi bắt đầu cuộc hành trình. Khi qua được khoảng ba dãy phố, cậu gặp một bà lão. Bà đang ngồi trong công viên, lặng nhìn đàn chim bồ câu đang riu rít trước mặt. Cậu bé ngồi xuống cạnh bà và mở túi xách của mình ra. Cậu định uống một hộp nước trái cây, nhưng chợt để ý đến bà lão có vẻ đói, nên không ngần ngại mời bà một chiếc bánh. Bà cầm lấy và mỉm cười với cậu. Nụ cười của bà tươi tắn đến nỗi cậu bé muốn trông thấy một lần nữa, thế nên cậu mời bà một hộp nước trái cây. Bà lại cười với cậu. Cậu bé cảm thấy rất vui sướng! Cả buổi chiều, hai bà cháu cứ ngồi bên nhau, vừa ăn, vừa mỉm cười, nhưng không nói với nhau lời nào.

Khi trời bắt đầu sẩm tối, cậu bé cảm thấy mệt nên đứng dậy ra về. Đi được một lúc, cậu quay trở lại, chạy đến bên bà và ôm bà. Bà cười với cậu – một nụ cười đẹp nhất mà cậu từng được thấy. Cậu bé bước vào nhà, mẹ cậu rất đói ngạc nhiên vì nét mặt tươi tắn hân hoan của cậu. Bà hỏi: “Hôm nay có chuyện gì mà trông con vui thế?”.

Cậu trả lời: - “Con đã ăn trưa với Chúa mẹ à! Mẹ biết không, Người có nụ cười tuyệt nhất mà con từng thấy!”

Trong khi đó, bà lão cũng về tới nhà, khuôn mặt rạng rỡ niềm vui. Con trai bà lấy làm ngạc nhiên trước niềm hạnh phúc rạng ngời trên gương mặt bà: - “Mẹ ơi, hôm nay có chuyện gì khiến mẹ vui đến thế?”

Bà hân hoan: - “Mẹ ăn bánh Twinkie trong công viên với Chúa. Con biết không, Người còn bé hơn là mẹ nghĩ nữa cơ đấy!”

3. Tỉnh thức trong an vui.

Để không còn ngủ mê, để thức tỉnh đúng ý nghĩa, ta cần Ánh Sáng Tin Mừng soi rọi vào mọi ngõ ngách cuộc đời, vào mọi ngõ ngách tâm hồn ta. Và như thế, có nghĩa là ta luôn “Tỉnh Thức và Cầu Nguyện”

Tỉnh thức để tránh cạm bẫy kẻ thù và được vui mừng đón tiếp Chúa viếng thăm ta. Nếu tỉnh thức chỉ để tránh được cạm bẫy kẻ thù mà không được đón tiếp Chúa, thì tỉnh thức đó chẳng có ý nghĩa gì. Đó là một sự “an toàn” vô nghĩa!

Trong một cuộc tập dượt tác chiến, viên sĩ quan chỉ huy dặn dò:

“Trong khi lâm trận, các anh em phải biết ngụy trang. Ngụy trang càng tốt, mức an toàn càng cao! Ngụy trang sao cho “địch không thể thấy ta mà ta thấy địch”. Và các tân binh bắt đầu ngụy trang để tập trận.

Sau cuộc tập trận, khi điểm danh, thiếu một anh chiến sĩ. Đồng đội chia nhau đi tìm. Cuối cùng, họ cũng tìm ra anh lính “mất tích” đó. Nguyên nhân là anh tân binh này ngụy trang quá sức kỹ, kỹ tới mức “Địch không thấy anh, mà anh cũng không thấy địch!”. Anh nằm “an toàn” trong cái ổ ngụy trang kín mít của anh, không thấy gì bên ngoài, nên không hay biết cuộc tập trận đã kết thúc rồi!

Lạy Chúa,

*Xin cho con biết chuẩn bị những gì cần thiết nhất,
trong tận đáy lòng con,
để tiếp rước Chúa,
với niềm vui vô tận.
Cho môi miệng con biết tung hô:
“Chúc tụng Đức Chúa là Thiên Chúa Ít-ra-en
đã viếng thăm cứu chuộc dân Ngươi”. Amen.*

11. Tỉnh thức và cầu nguyện

(Suy niệm của ĐTGM. Giuse Ngô Quang Kiệt)

Mùa Vọng là mùa chờ đón Chúa đến. Chúa sẽ đến nhưng ta không chắc gặp được Người. Vì Người đến rất bất ngờ và rất âm thầm. Muốn gặp được Chúa ta phải tỉnh thức.

Tỉnh thức có nghĩa là đừng mê ngủ. Chúa thường hay đến vào ban đêm nghĩa là vào lúc ta không ngờ. Đời sống có những bóng đêm ru ta ngủ say mê khiến ta không gặp được Người. Có những bóng đêm của tội lỗi giam cầm hồn ta trong giấc ngủ bạc nhược khiến ta không còn đủ sức thoát ra. Tội lỗi lôi kéo tội lỗi. Tội lỗi chông chất giống như những tảng đá gìm ta xuống vực sâu vô tận. Có những bóng đêm của danh vọng ru hồn ta ngủ quên trên vinh quang chói lọi. Vinh quang giống như ngọn đèn đốt cháy biết bao đời thiêu thân. Có những bóng đêm của xác thịt cuốn hồn ta vào giấc mộng lạc thú. Lạc thú giống như chiếc lưới rất mềm mại, rất nhẹ nhàng, nhưng rất hiểm độc. Linh hồn đã sa vào khó có thể thoát ra. Có những bóng đêm của thói ích kỷ chỉ biết sống cho bản thân mình. Ích kỷ giống như một hang sâu, càng đi vào càng thấy tối tăm. Có những bóng đêm của tiền tài bao phủ ta trong giấc mộng giàu sang phú quý. Chìm đắm trong giấc mộng, ta sẽ chẳng nghe được bước chân Chúa đi qua.

Tỉnh thức cũng có nghĩa là tỉnh táo phân định. Chúa đến rất âm thầm và rất bé nhỏ. Người không đến với cờ quạt trống phách tưng bừng, nhưng đến trong âm thầm lặng lẽ. Người không đến trong uy nghi lẫm liệt của những vị vương đế, nhưng Người đến trong hiền lành khiêm nhường như một người phục vụ. Người không mặc gấm vóc lụa là, nhưng đơn sơ trong y phục dân dã. Người không đến như vị quan toà nghiêm khắc, nhưng như một người cha nhân hậu, một người bạn dễ thương dễ mến. Người đang đến qua những con người hiền lành bé nhỏ quanh ta. Người đang đến trong những con người khốn khổ túng cùng. Người đang đến qua những khuôn

mặt xanh xao hốc hác. Người đang đến trong những tấm thân gầy guộc. Người lẫn vào giữa đám đông vô danh. Người chìm mất trong số những kẻ bị loại ra ngoài lề xã hội. Người ẩn mình giữa đám người ăn xin đang lê bước khắp các nẻo đường cát bụi. Người đang rét run với cặp mắt ngơ ngác thất thần ở giữa những nạn nhân bão lụt. Phải tỉnh táo lắm mới nhận ra Người. Phải tỉnh thức lắm mới gặp được Người.

Tỉnh thức không có nghĩa là cứ ngồi đó mà chờ đợi. **Tỉnh thức là bắt tay vào hành động.** Chúa như ông chủ đi vắng. Người cho ta được toàn quyền khi Người vắng nhà. Người giao trách nhiệm cho ta trông coi gia đình ta, giáo xứ ta, địa phương ta, đất nước ta và cả thế giới nơi ta đang sống. Ta được tự do hành động. Ta có trách nhiệm làm cho gia đình, xứ đạo, địa phương, đất nước, và cả thế giới được phát triển về mọi mặt. Vì thế, tỉnh thức là nhìn thấy những nhu cầu của anh em, và đáp ứng những nhu cầu đó. Tỉnh thức là nhìn thấy ý Chúa trong những trào lưu thời đại. Tỉnh thức là nhận biết Chúa hành động trong những tâm hồn thiện chí thuộc các niềm tin, màu da, quan điểm khác nhau để biết cộng tác trong việc xây dựng xã hội. Tỉnh thức là dẫn thân hy sinh phục vụ anh em trong quên mình.

Ngay từ đầu mùa Vọng, Chúa mời gọi ta hãy tỉnh thức. Hãy bước ra khỏi giấc ngủ miệt mài, lười biếng. Hãy đoạn tuyệt với những giấc mộng phù hoa. Hãy thôi đuổi theo những đam mê dục vọng. Hãy nói không với những đồng tiền bất chính.

Hãy tỉnh táo phân định để nhận ra dung mạo thực sự của Đức Kitô. Đừng chạy theo những khuôn mặt mang dáng vẻ cao sang quyền quý. Đừng chạy theo những khuôn mặt nặng về quyền lực. Đừng chạy theo những lời hứa hẹn giàu sang. Dung mạo đích thực của Đức Kitô là nghèo hèn, là khiêm nhường, là bé nhỏ.

Hãy tỉnh thức để làm việc không ngừng, để quên mình, hi sinh phục vụ cho lợi ích của đồng loại. Như thế, tỉnh thức không phải là việc dễ dàng. Tự sức ta sẽ khó mà tỉnh thức. Nên ta phải tha thiết cầu nguyện xin ơn Chúa trợ giúp. Có ơn Chúa thúc đẩy, ta mới có thể dứt bỏ con đường tội lỗi xưa cũ. Có ơn Chúa soi sáng, ta mới đủ tỉnh táo nhận ra dung mạo đích thực của Đức Giêsu. Có ơn Chúa trợ giúp, ta mới đủ hăng hái ra đi phục vụ trong quên mình.

Lạy Chúa, xin giữ hồn con tỉnh thức để con nhận biết Chúa đang đến với con trong cuộc sống hằng ngày. Amen.

GỢI Ý CHIA SẺ

1. Tỉnh thức là đừng mê ngủ. Hãy kể ra những bóng tối khiến ta mê ngủ?
2. Tỉnh thức là tỉnh táo phân định. Làm thế nào để nhận ra khi Chúa đến?
3. Tỉnh thức là phải hành động. Muốn tỉnh thức, bạn phải làm những gì?
4. Mùa Vọng này, bạn quyết tâm làm gì để tỉnh thức?

12. Người giữ cửa

(Trích trong 'Manna')

Suy Niệm

- Có bao nhiêu thời gian sống ở đời được chúng ta dành cho việc chờ đợi?
- Có sự chờ đợi làm ta căng thẳng, mệt mỏi; nhưng cũng có sự chờ đợi đem lại hương vị và ý nghĩa cho cuộc sống. Người mẹ tần tảo nuôi con, chờ ngày con thành tài. Người vợ chờ đợi ngày chồng trở về từ biên ải.
- Con người không chỉ sống bằng quá khứ nhưng còn bằng những ngóng đợi về tương lai. Cái tương lai tưởng như mơ hồ, xa xôi mà lại lôi kéo được cái hiện tại đi về một hướng.

Biết sống là biết chờ đợi

Chờ đợi làm nên cuộc sống.

Mùa vọng đưa ta đi vào thái độ chờ đợi. Chờ đợi Chúa sẽ đến trong vinh quang mai này. Chờ đợi Chúa vẫn đến trong niềm vui và nước mắt.

Chờ như người giữ cửa thức trắng đêm, vì không biết giờ nào chủ trở về. Nhưng chờ không phải là thụ động khoanh tay mà là vuông tròn sứ mạng được giao phó. Ông chủ đi xa đã để lại ngôi nhà, giao quyền cho các đầy tớ, mỗi người một việc (câu 34).

Có lẽ từ lâu ta đã thấy không cần chờ đợi Chúa, vì chúng ta có quá nhiều điều khác để đợi mong, những điều gần gũi hơn, thiết thực hơn, cấp bách hơn. Hãy nói cho tôi biết, bạn đang chờ gì, tôi sẽ nói cho bạn biết, bạn đang đi về đâu.

Nếu không có Ai để chờ, thì cũng chẳng cần tỉnh thức. Tỉnh thức trong đêm tối đâu phải là chuyện dễ dàng. "Ngài trở lại và thấy các môn đệ đang ngủ... Rồi Ngài lại đến và thấy họ vẫn đang ngủ, đôi mắt họ li bì nặng giắc" (Mt 26, 40-45). Chiến đấu

chống lại sự buồn ngủ của mắt còn dễ dàng hơn chống lại sự mê ngủ của tinh thần.

Cuộc sống vật chất ngày càng cao cung ứng cho con người biết bao thứ ru ngủ và đưa con người vào cơn mê mà họ không hay biết.

Ma túy là mối đe dọa giới trẻ hôm nay. Ma túy đi vào trường học, được bán ở cổng trường, để chích, để hút, để ngửi. Nó cho người ta sống lâng lâng trong một thế giới ảo, để rồi không còn khả năng sống đời thực của mình nữa. Nhưng ma túy đâu phải chỉ là bạch phiến, cần sa. Ma túy là tất cả những gì gây nghiện, khiến con người thành nô lệ và đánh mất mình. Tiền bạc, tiếng tăm, tình dục, tiện nghi... vẫn là những thứ ma túy mê hoặc con người.

Mùa Vọng là mùa tỉnh thức, để thành thật tự hỏi: "Tôi đang nghiện thứ ma túy gì?"

Gợi Ý Chia Sẻ

- Sống là có ước mơ và chờ đợi. Đây là những ước mơ của bạn? Chúa có chỗ trong những ước mơ đó không?
- Có bạn trẻ coi chuyện tình cảm là chuyện hết sức quan trọng, đến độ dám tự tử nếu cuộc tình đổ vỡ. Bạn nghĩ thế nào là thái độ quân bình nên có khi yêu nhau?

Cầu Nguyện

Lạy Chúa Giêsu, xin đánh thức con. Xin đưa con ra khỏi cơn mê mà tự sức con không sao thoát ra được. Xin đừng ngại đánh thức con bằng những biến cố đôi khi mạnh mẽ, nhưng xin cho con thấy bàn tay Chúa nhân từ đang cắt tĩa con vì yêu con. Ước gì con được tỉnh táo để nhìn lại về đẹp từng làm con say mê, những chỗ dựa mà con tưởng là tuyệt đối. Như ngọn đèn chầu trong nhà nguyện, xin cho con thức luôn và sáng luôn, trước nhan Chúa.

13. Đón chờ Chúa đến

(Trích trong 'Niềm Vui Chia Sẻ')

Khi màn đêm buông xuống, có những người vẫn thức. Thức vì không ngủ được. Thức để xem nốt một cuốn truyện hay một bộ phim video nhiều tập... Nhưng cũng có người thức để làm việc. Họ trực ở phòng cấp cứu, ở trạm cứu hoả, ở cơ quan an ninh, ở bưu điện. Họ là những công nhân làm ca ba, những tài xế tàu hoả chạy suốt đêm đến sáng, những chuyến bay ban đêm. Và còn có những người khác cũng thức. Thức không phải vì mất ngủ, không phải để đọc truyện hay xem phim, mà thức để cầu nguyện. Trong các đan viện, các đan sĩ nam nữ là những người không ngủ, với cái nghĩa là họ ca tụng Chúa 24 giờ một ngày luân phiên nhau. Nhiều cộng đoàn tu sĩ nam nữ châu Minh Thánh Chúa ngày đêm, từ năm này qua năm khác. Họ tỉnh thức và cầu nguyện thay cho chúng ta, trong khi chúng ta ngủ.

Trên trái đất này, không lúc nào mà không có người thức: Đang khi chúng ta lên giường ngủ thì ở bán cầu bên kia, một nửa nhân loại đang vươn vai thức dậy, ăn uống, làm việc, vui chơi, để rồi lại ngủ khi chúng ta ở đây thức dậy.

Như thế, trên thế giới, Thánh lễ được hiến dâng liên tục ngày đêm. Nếu chỉ 2/3 trong số linh mục trên thế giới cử hành Thánh lễ mỗi ngày, thì mỗi giờ ít nhất có hai ngàn linh mục cử hành Thánh lễ, và mỗi phút, ngày cũng như đêm, đều có một số linh mục đang dâng lễ cầu nguyện cho chúng ta.

Tuy nhiên, thức đêm không phải là điều tự nhiên và dễ dàng. Ba môn đệ thân tín của Chúa Giêsu đã từng có kinh nghiệm về điều đó: Trong Vườn Cây Dầu, mặc cho Chúa Giêsu hai lần gọi: Hãy tỉnh thức! Họ vẫn ngủ li bì. Có lẽ lúc đầu, Chúa Giêsu tưởng họ sẽ thức cả đêm với mình để chia sẻ nỗi khổ đau, nhưng cuối cùng, Ngài đau lòng khi thấy họ không thức nổi được một giờ với Ngài (Mc 14,34-37).

Một trong những căn bệnh của thời đại là căn bệnh mất ngủ. Người ta phải dùng thuốc an thần để tìm một giấc ngủ không tự nhiên. Hoặc chán đời, người ta dùng thuốc ngủ quá liều lượng để tìm giấc ngủ ngàn thu!

Thế nhưng, hôm nay, Chúa Giêsu lại kêu gọi: Anh em phải canh thức, kéo bất thần ông chủ về bắt gặp anh em đang ngủ. Phải chăng Chúa Giêsu muốn các Kitô hữu phải thức suốt đêm để chờ Ngài? Chắc là không! Vậy thì thế nào là thái độ tỉnh thức mà Chúa đòi hỏi nơi chúng ta?

Tỉnh thức không phải là không ngủ: Năm cô trinh nữ khôn ngoan cũng ngủ như năm cô khờ dại (Mt 25,1-13). Điểm khác biệt là vào lúc nửa đêm, khi chàng rể đến, các cô khôn ngoan có thể ra đón với đèn sáng trong tay, vì các cô có mang theo dầu dự trữ. Còn đèn của các cô khờ dại thì đã tắt ngúm mà lại không đem dầu theo. Lúc đó mới chạy đi mua, nên không kịp. Vậy tỉnh thức là ở trong tư thế sẵn sàng đón Chúa bất cứ lúc nào, sẵn sàng cả trong khi ngủ.

Tỉnh thức là chu toàn bổn phận: Người quản gia được giao trách nhiệm phân phát lương thực cho các gia nhân (Mt 24,45-51). Nếu chủ về mà gặp thấy anh đang làm công việc được giao, thì đúng là anh đã có thái độ tỉnh thức. Mê ngủ là bỏ bê trách nhiệm, lạm dụng quyền hành và say sưa chè chén (Mt 24,49).

Tỉnh thức là làm cho những nén vàng, nén bạc Chúa trao được sinh lợi (Mt 25,31-46). Số nén vàng có thể nhiều hay ít tùy người, và mỗi người cũng chỉ phải sinh lợi tùy theo số vốn đã nhận. Mê ngủ là đào lỗ chôn giấu nén bạc của mình, không dám đầu tư vì sợ mất vốn, nhưng cũng có thể vì lười biếng, thụ động. Người tỉnh thức là người được chủ khen là đã trung tín trong việc nhỏ, nghĩa là trung tín với ơn Chúa ban trong hiện tại.

Tỉnh thức là tỉnh táo để nhận ra Chúa bất ngờ đến với mình và nài xin mình trợ giúp. Ngài xuất hiện dưới dáng dấp của một người đói khát, rách rưới, một người yếu đau, lỡ đường, thậm chí một phạm nhân trong nhà giam (Mt 25,31-46). Mê ngủ là để cho Chúa Giêsu ngửa tay đi qua đời mình mà không nhận được chút gì làm quà tặng.

Cuối cùng, tỉnh thức là để cầu nguyện. Tỉnh thức luôn đi đôi với cầu nguyện: Hãy tỉnh thức và cầu nguyện kéo sa cơn cám dỗ (Mc 14,38). Chúng ta đã làm nhiều việc cho Chúa, nhưng có thể vẫn chưa phải là con người tỉnh thức và cầu nguyện. Lúc nào chúng ta cũng có nguy cơ ngủ quên trong thành công tông đồ, trong tiện nghi dễ dãi.

Tin Mừng hôm nay đưa chúng ta vào bầu khí Mùa Vọng, mùa tỉnh thức để chờ đợi Chúa đến. Trong cuộc sống hằng ngày, nhiều khi chúng ta phải chờ đợi. Có sự chờ đợi làm ta sốt ruột, khó chịu, nhưng cũng có sự chờ đợi làm cho cuộc sống hiện tại trở nên đầy ý nghĩa. Dân Do Thái từ hơn 2000 năm trước đây cho đến nay vẫn sống nhờ vẫn còn chờ đợi Đấng Mê-sia, Đấng Thiên Sai Cứu Thế. Sự chờ đợi như tăng thêm sức mạnh để con người can đảm sống cái hiện tại hơn. Biết sống là biết chờ đợi. Chờ đợi làm nên cuộc sống. Sống mà không còn gì để chờ đợi, kể như đã chết!

Mùa Vọng là thời gian chờ Chúa đến. Cả lịch sử của nhân loại được đánh dấu bằng những lần Chúa đến. Lần nào Ngài cũng đến bất ngờ. Ngài đã đến bất ngờ ở Bêlem, mang hình hài trẻ thơ yếu đuối. Cả cuộc sống, cái chết và sự phục sinh của Ngài cũng là bất ngờ, khiến cho các môn đệ phải ngỡ ngàng. Kitô hữu là người đang chờ, chờ ngày Chúa Giêsu trở lại trong vinh quang. Đây cũng là một bất ngờ, vì không ai biết được ngày giờ Ngài trở lại. Anh em phải canh thức, kéo lối ra Ngài đến bất thần, bắt gặp anh em đang mê ngủ (Mc 13,33-37).

Chúa đã đến, sẽ đến, nhưng Ngài vẫn đang đến trong thế giới, trong đời từng người, trong đời từng tập thể. Nếu chúng ta tập lắng nghe, chúng ta sẽ nhận ra được tiếng bước chân của Ngài. Chúa đến với ta qua mọi biến cố của cuộc sống, kể cả những biến cố đau buồn. Bước vào Mùa Vọng, cùng với Giáo hội sống một Mùa Vọng mới, chúng ta hãy mở tâm hồn ra tiếp đón Chúa: ***Maranatha, Lạy Chúa, xin hãy đến!*** (Kh 22,20).

14. Hãy tỉnh thức – Noel Quesson

(Trích trong ‘Suy Niệm Tin Mừng’)

Ngày kia, một sinh viên Rôma tới gặp thánh Philipphê Nêri. Anh say sưa nói về kế hoạch xây dựng tương lai đời mình. Anh sẽ học luật, anh có đủ khả năng và kế hoạch đạt tiến sĩ luật.

Thánh nhân hỏi anh: - Sau đó thì sao?

Chàng trai hăng hái trả lời: - Con sẽ tham gia bào chữa những vụ kiện lớn và con sẽ thành công.

- Sau đó thì sao? Thánh nhân hỏi tiếp.

- Rồi con nổi tiếng, con sống thoải mái hạnh phúc, giàu sang.

- Rồi sao nữa? Nghe hỏi tiếp, người thanh niên hơi bối rối.

- Dĩ nhiên rồi con cũng chết như mọi người.

Thánh nhân vẫn tiếp tục câu hỏi cũ:

- Sau đó thì sao? Con sẽ là gì khi xuất hiện trước phiên tòa cuối cùng? Con sẽ là bị cáo và Thiên Chúa sẽ là thẩm phán tối cao? Chàng trai im lặng cúi đầu. Từ đó anh suy nghĩ nhiều về ý nghĩa cuộc đời.

Cuộc sống của mỗi người đều có một sứ mệnh do Chúa trao ban. Có thể đó là một nguồn vốn, một tài năng, một nhiệm vụ. Và sẽ có lúc Chúa đòi ta tính sổ lại với Người. Điều đó chắc chắn, và cũng chắc chắn là ta không biết thời gian phải tính sổ đó là lúc nào.

Để ứng phó với vấn đề này, Chúa dạy ra luôn luôn tỉnh thức. Trong Tin Mừng, Chúa nhắc nhở nhiều lần: Hãy cẩn thận, hãy luôn tỉnh thức. Ở đây, có thể hiểu về việc tính sổ cuối cùng của cuộc đời mỗi người. Ai cũng phải sẵn sàng, bất cứ lúc nào, vì không ai biết ngày giờ Chúa tới. Chúng ta cứ ước mơ, cứ xây dựng và dự tính tương lai, nhưng đừng khi nào quên mục đích cuối cùng của cuộc đời và phải luôn tâm niệm: tất cả đều do Chúa ban và sẽ có lúc Chúa đòi ta tính sổ. Chúa như một ông chủ đi xa, Ngài trao cho các tôi tớ Ngài mỗi người một phần

vốn, và một nhiệm vụ cụ thể. Mỗi người phải tự mình xoay xở làm thế nào cho vốn Chúa ký thác được sinh lời.

Cha Charles de Foucault nói: “Bạn hãy sống như bạn sẽ chết vào tối nay”. Đó là một lời khuyên khôn ngoan, một lời khuyên lặp lại lời nhắn nhủ của chính Chúa: “Hãy tỉnh thức, vì các con không biết giờ nào chủ sẽ về”.

Nhưng thái độ “tỉnh thức” không chỉ ứng dụng vào cái chết, chúng ta còn phải luôn luôn tỉnh thức trong cuộc sống hằng ngày, nhớ mình đang tham dự một cuộc chiến đấu gay go, trường kỳ. Phải cẩn thận đón nghe, suy niệm Lời Chúa, nếu không, ta sẽ là người nghe mà không hiểu gì (Mc 4,12); cẩn thận tránh men biệt phái và men Hêrôđê (Mc 8,15); cẩn thận đừng làm lạc theo các ngôn sứ giả mạo có cả những kẻ mạo danh Đức Kitô mà đánh lừa chúng ta (Mc 13,5.23). Phải cầu xin Chúa trợ giúp để biết luôn tỉnh thức hầu sống một đời Kitô hữu trung tín, xứng đáng với các ân huệ Chúa trao ban.

Lạy Chúa, chúng con tin rằng Chúa đang đến và sẽ đến với chúng con bằng nhiều cách. Xin ban Thánh Thần cho chúng con, nhờ Người trợ giúp, chúng con biết tỉnh thức, kiên trì cầu nguyện, suy niệm và thực hành Lời Chúa mỗi ngày; nhờ Người, chúng con biết đón nhận những vui buồn trong cuộc sống như hồng ân Chúa ban. Chúng con xin tạ ơn Chúa.

15. Tỉnh thức để bảo toàn sinh mạng

(Trích trong 'Cùng Đọc Tin Mừng' của Lm. Trần Ngà)

Tai nạn giao thông ngày càng gia tăng khốc liệt, gây ra chết chóc, thương tật, tai họa cho hàng chục ngàn người mỗi năm tại Việt Nam. Chưa từng có trận chiến nào trong lịch sử chiến tranh Việt Nam cận đại ngốn nhiều nhân mạng và gây nhiều thương vong cho bằng tai nạn giao thông trên các tuyến đường dọc theo chiều dài đất nước trong những năm qua.

Nguyên nhân chính gây ra tai nạn giao thông là người lái xe không tỉnh táo. Phải lái xe suốt đêm trường trên những con đường dài thăm thẳm khiến người lái thiếp đi lúc nào không hay. Một số khác mất tỉnh táo vì men rượu, nên không thể chủ động và phản ứng kịp thời khi tình huống xấu xảy ra. Thế là tai họa và chết chóc chụp xuống trên đầu nhiều người thật khủng khiếp.

Khi tài xế ngủ gật, say rượu bia thì nguy cơ gây nên cái chết cho mình và cho người liên hệ hầu như chắc chắn. Người lái xe không tỉnh thức, vì ngủ gật hay vì ma men, là kẻ sát nhân và là người tự sát, gây nên những hậu quả nghiêm trọng khôn lường cho nhiều nạn nhân vô tội.

Chính vì thiếu tỉnh thức dễ đưa đến những hậu quả nghiêm trọng khôn lường nên Chúa Giêsu đã nhiều lần kêu gọi mọi người đừng mê ngủ nhưng hãy tỉnh thức dưới nhiều hình thức: Tỉnh thức như người tôi tớ chong đèn đợi chủ đi ăn cưới mãi đến hai hoặc ba giờ sáng mới về (Luca 12, 35-48); tỉnh thức như người chủ nhà canh phòng kẻ trộm thâm nhập giữa đêm khuya (Mt 24, 42-44); tỉnh thức như người quản lý được người chủ đi xa giao trọng trách quán xuyến việc nhà mà không biết giờ nào chủ trở lại kiểm tra công việc đã được giao phó (Mc 13, 33-37. Lc 12, 42-46); tỉnh thức như những cô phù dâu mang dầu đèn đi đón chàng rể có thể vào giữa đêm khuya mới đến. (Mt 25,1-13)

Trong các trường hợp được nêu trên đây, việc tỉnh thức sẽ mang lại phần thưởng lớn lao và sự ngu mê sẽ gây hậu quả tai hại.

Mỗi người chúng ta là những người tài xế điều khiển chiếc xe cuộc đời của mình, có trách nhiệm với vận mệnh đời đời của mình cũng như những người liên hệ.

Những nhà lãnh đạo cao cấp của đất nước là những người lèo lái chiếc tàu quốc gia. Nếu những vị này "mê ngủ", chắc chắn sẽ gây ra hậu quả đau thương cho đất nước, cho dân tộc và cho thế giới. Đại biểu cho những "tài xế" kiểu này gồm những nhân vật như Hitler, Stalin, Sadam Hussein và rất nhiều tên tuổi khét tiếng khác.

Những nhà lãnh đạo tinh thần của các tôn giáo là những người cầm lái cỗ xe tôn giáo, có trách nhiệm uốn nắn lương tâm của số đông tín đồ, nếu không tỉnh táo thì cũng sẽ dẫn đưa hàng vạn tín đồ của mình lao xuống vực thẳm bạo lực, chiến tranh tôn giáo hoặc những hình thức khủng bố dã man như đã xảy ra lâu nay.

Những Thầy Cô giáo nắm tay lái cỗ xe học đường, có sứ mạng đào tạo những mầm non hôm nay thành những rường cột cho nước nhà mai sau, nếu không tỉnh táo thì sẽ đưa bao thế hệ học sinh xuống vực.

Vị chủ chăn trong giáo xứ hay bậc phụ huynh trong các gia đình cũng đều là những "tài xế" điều khiển những chiếc xe Chúa trao cho mình quản lý, nếu không tỉnh táo, không sáng suốt thì gây phương hại cho mình cũng như cho vô vàn người khác.

Người lái xe đường dài ban đêm không bao giờ dùng bia, rượu, những chất gây ngủ hoặc bất kỳ loại thức ăn nước uống nào làm cho đầu óc mất tỉnh táo.

Là tài xế cầm lái chiếc xe đời mình, chúng ta quyết không để cho men say của lạc thú, bóng tối của dục vọng, những cơn lốc của đam mê... làm mờ tối lương tri, làm thui chột con mắt linh hồn, làm mê muội tâm trí, khiến chúng ta không còn tỉnh táo để lèo lái đời mình theo đường lối Chúa Giêsu.

Người chạy xe đêm đường dài cần đến cà phê, thuốc lá, nước tăng lực, khăn lạnh... để làm cho đầu óc luôn tỉnh táo hầu tránh được tai nạn giao thông, khỏi làm thiệt hại mạng sống mình cũng như những người liên hệ; thì chúng ta, những người đang lèo lái đời mình qua nhiều khúc quanh của cuộc sống, xuyên qua bóng đêm cuộc đời, cũng luôn cần Lời Chúa lay tỉnh, để khỏi gây gương mù làm hại linh hồn người khác và có thể tỉnh táo, sáng suốt đưa đời mình, linh hồn mình về đến bờ bến bình an.

16. Trách nhiệm

Đoạn Tin Mừng ngắn ngủi chúng ta vừa nghe, lặp đi lặp lại tới bốn lần lời kêu gọi:

- Hãy tỉnh thức.

Nằm giữa những lời kêu gọi ấy là một dụ ngôn ngắn kể lại rằng: Người kia sắp đi xa, để nhà cửa lại, giao trách nhiệm cho đầy tớ trông coi, chỉ định cho mỗi người một việc và dạy phải tỉnh thức luôn vì không biết chừng nào ông ta về. Sẽ không may mắn cho người đầy tớ nào khi chủ bất thần trở về mà bắt gặp còn đang ngủ mê.

Ngôi nhà ông chủ trao cho tôi tớ, chính là thế giới mà Đức Kitô trao cho loài người chúng ta chịu trách nhiệm. Chúng ta có bổn phận phải quản lý nó. Cũng như Chúa dạy chúng ta phải chịu trách nhiệm về cuộc đời của mình và phải quản lý cuộc đời mình sao cho phù hợp với ý muốn của Chúa, theo lẽ luật bác ái yêu thương.

Rồi ngày kia, Ngài sẽ xuất hiện tỏ tường với chúng ta và Ngài sẽ xét xử chúng ta theo cách thức chúng ta hoàn thành nhiệm vụ của mình như thế nào. Chúng ta phải sống cuộc đời hiện tại trong sự tỉnh thức, nghĩa là không quên ngày Chúa đến, đó là ngày tận thế cũng như ngày cuối cùng cuộc đời chúng ta. Vì qui hướng về Đức Kitô như thế, chúng ta sẽ tích cực dùng thời gian hiện tại để chuẩn bị cho tương lai vĩnh cửu của mình.

Chúa Giêsu đã đến, rồi Ngài đã ẩn mình đi khỏi con mắt xác thịt của loài người. Đến ngày quang lâm, Ngài sẽ lại xuất hiện tỏ tường trước mắt muôn dân. Trong thời gian Ngài ẩn mình đi, chúng ta nhiều khi kêu trách Chúa sao như muốn bỏ mặc chúng ta. Nhưng Chúa ẩn khuất như thế chính là vì muốn tôn trọng chúng ta, muốn cho chúng ta nên người trưởng thành.

Thực vậy, làm sao con cái có thể lớn khôn khi cha mẹ cứ bám sát lấy nó, lo cho nó từng ly từng tí. Dĩ nhiên Chúa vẫn lo cho

chúng ta ta nhưng có thể nói là một cách kín đáo, tế nhị, không bao giờ dành mất tự do và trách nhiệm của con người.

Có ba quan niệm dễ dàng tạo nên một thái độ tiêu cực trong cuộc đời:

Một là cho rằng chết là hết, không còn gì nữa. Nếu quả thực mọi sự sẽ chấm dứt với cái chết, nếu số phận người tốt kẻ xấu rồi sẽ như nhau cả, thì người ta có lý để lập luận rằng: Hãy ăn uống, vui chơi, hưởng thụ giây phút hiện tại.

Hai là tin vào thuyết định mệnh, nghĩa là cho rằng mọi sự đã được an bài sẵn và số phận của mỗi người đã được định đoạt do các vị thần thánh. Nếu thế thì con người chẳng cần làm gì nữa, chẳng cần cố gắng hy sinh hoặc sáng tạo.

Ba là tin vào thuyết luân hồi, hết kiếp này qua kiếp khác. Nếu kiếp này chưa đạt hạnh phúc thì ta còn có thể chờ kiếp sau đầu thai lại và tiếp tục xây dựng hạnh phúc.

Quan niệm Kitô giáo về cuộc đời, về thời gian và về lịch sử rất khác với những quan niệm trên. Đó là một quan niệm có tính biện chứng. Người Kitô hữu sống cuộc đời hiện tại hết sức nghiêm chỉnh như thể là sẽ mãi mãi ở đây vì đó là thánh ý Chúa và vì số phận của mình được định đoạt ngay trên cõi đời này, đồng thời họ lại thanh thoát, tự do, sẵn sàng rời bỏ mọi sự bất cứ lúc nào Chúa gọi họ ra đi. Quan niệm Kitô giáo là một quan niệm cho những con người trưởng thành. Bởi vì, hãy tỉnh thức có nghĩa là hãy sống có trách nhiệm.

17. Hãy tỉnh thức và sẵn sàng.

Nhìn vào xã hội, chúng ta thấy trong bất kỳ lãnh vực nào, người ta cũng cần phải đề cao cảnh giác, có nghĩa là phải **tỉnh thức và sẵn sàng**.

Thực vậy, trong một quốc gia, để bảo đảm an ninh và trật tự, chính phủ phải luôn tỉnh thức bằng cách đặt các đồn canh ở các nơi trọng yếu, rồi lại còn phải thường xuyên huấn luyện các binh lính, công an và cảnh sát.

Trong một gia đình, muốn không bị trộm cắp, nhất là vào những đêm tối trời, thì chúng ta cũng phải tỉnh thức. Ngoài ra, lại còn phải nuôi thêm chó để canh giữ, làm cổng cho kiên cố, đặt ổ khóa cho chắc chắn. Trong phạm vi cá nhân cũng thế, muốn được khỏe mạnh, thì phải sắm sẵn mũ áo, phòng lúc trời mưa cũng như lúc trời nắng. Rồi lại còn phải sắm sẵn những thứ thuốc thông thường, phòng khi cảm cúm bất ưng.

Chúng ta có biết khẩu hiệu của hướng đạo là gì hay không? Tôi xin thưa: - Đó là khẩu hiệu: **Sắp sẵn**.

Powell, ông tổ của ngành hướng đạo, hồi còn là đại tá chỉ huy những cuộc chiến đấu tại Âu Châu, lần kia đoàn quân của ông có một ngàn mà phải đương đầu với địch quân những chín ngàn. Suốt trong 217 ngày đợi chờ được cứu viện, ông đã dùng chiến thuật nghi binh.

Ở mặt trận, ban ngày thỉnh thoảng ông cho nổ chõ này chõ khác mấy trái lựu đạn. Còn ban đêm trong một vùng rộng lớn, ông cho thắp đèn sáng tại nhiều nơi, mục đích là để đánh lừa đối phương, khiến chúng tin rằng ông có nhiều lính và hiện diện ở khắp nơi, chớ có liều lĩnh mà tấn công. Khi viện binh tới, ông mới tấn công đối phương và đã dành được thắng lợi.

Giữa lúc chính phủ nước Anh định nâng ông lên cấp bậc thống tướng thì ông lại rút lui, để rồi lập nên phong trào hướng đạo,

huấn luyện các em thiếu nhi trở thành những người hữu ích cho bản thân, gia đình và xã hội.

Mục đích của hướng đạo là lúc nào cũng phải tỉnh thức và sẵn sàng để đương đầu với mọi hoàn cảnh.

Đối với việc linh hồn của chúng ta cũng vậy. Có nghĩa là chúng ta phải luôn tỉnh thức và sẵn sàng bằng cách khử trừ tội lỗi, uốn nắn sửa đổi lại những tính hư tật xấu, đồng thời cố gắng thực hiện những hành động bác ái yêu thương, để bất kỳ lúc nào Chúa viếng thăm chúng ta cũng sẵn sàng thưa lên cùng Chúa: - Lạy Chúa, này con xin đến. Nhờ đó, chúng ta sẽ được Ngài đón nhận vào quê hương nước trời.

Để kết luận tôi xin kể lại một mẩu chuyện như sau:

Có một du khách, sau khi đã thăm viếng những danh lam thắng cảnh ở Thụy sĩ. Ông ta dừng chân trước một vườn hoa đẹp bao quanh một tòa lâu đài. Người làm vườn mừng rỡ đón chào. Ông bèn lên tiếng hỏi:

- CỤ ở đây đã bao lâu rồi?

- Thưa hai mươi bốn năm.

- Có lẽ chủ của cụ ít khi tới đây.

- Vâng, tôi chỉ mới gặp ông chủ có bốn lần mà thôi và lần cuối cách đây đã mười hai năm.

- Thế thì ai thường thức cảnh đẹp mà cụ phải tốn công chăm sóc kỹ lưỡng như vậy?

- Thưa ông, tôi làm như thể chủ tôi sẽ đến hôm nay, ngay bây giờ và ngoài ra, khi chăm sóc cho thửa vườn thì chính vợ chồng tôi được thưởng thức vẻ đẹp của muôn hoa trước hết.

Nếu như Chúa đến viếng thăm chúng ta ngay lúc này thì liệu chúng ta có tỉnh thức và sẵn sàng hay chưa?

18. Sự mê ngủ

Trong bài Tin Mừng hôm nay, đến bốn lần Đức Giêsu hỏi thúc các môn đệ “Hãy tỉnh thức”. Lời kêu gọi “Hãy tỉnh thức” này cũng có ý nghĩa cả đối với chúng ta. Đây là một lời kêu gọi rất phù hợp khi mở đầu năm phụng vụ mới.

Người ta nói rằng mỗi năm, những con chim sẽ đều quay trở lại tổ vào đúng thời điểm. Bằng mọi cách, chúng phải kết thúc chuyến bay tại cùng một địa điểm. Điều này nói gì với chúng ta về những con chim sẽ? Chúng là những tạo vật sống theo thói quen.

Thói quen đóng một vai trò lớn trong cuộc sống của chúng ta. Ngoại trừ những đứa trẻ còn rất nhỏ, tất cả chúng ta đều là những tạo vật sống theo thói quen ở mức độ lớn. Người ta nói rằng chúng ta sống nửa phần sau của cuộc đời mình tùy theo những thói quen đã được hình thành từ nửa phần đầu cuộc đời. Điều đó sẽ đem lại dễ chịu cho người đã hình thành được những thói quen tốt. Nhưng sẽ gây rắc rối cho người nào đã nhiễm phải những thói quen xấu.

Thói quen có khía cạnh tích cực. Sự lập đi lập lại là điều cần thiết. Đây là một công việc cực nhọc đều đều và là một kỷ luật nghiêm khắc, nhưng có thể đem lại kết quả. Các vận động viên đã chứng tỏ cho chúng ta thấy rằng sự lập đi lập lại có thể tạo ra những thành quả. Chỉ bằng cách đó, người ta mới làm chủ được một kỹ năng. Từ đó, chúng ta có thể đạt được những hành động hoàn hảo nhất, mà không cần phải cố gắng gì cả, bởi vì qua hàng loạt thói quen đã được khắc sâu, chúng trở thành một bản chất thứ hai đối với chúng ta.

Những thói quen có thể thông truyền và duy trì sức sống. Thói quen và công việc hằng ngày có thể giúp chúng ta tiếp tục tiến tới, và vượt qua được những thời điểm khó khăn, khi mà cả

những thói quen hằng ngày nhỏ bé nhất đều trở nên có ý nghĩa.

Nelson Mandela cho chúng ta một ví dụ về điều này. Khi viết về thời gian ở tù, ông nói “Để tồn tại được ở trong tù, người ta phải triển khai những cách thức để đạt được sự thoả mãn trong cuộc sống hằng ngày. Người ta vẫn có thể cảm thấy dễ chịu bằng cách giặt giũ quần áo, quét hành lang...”

Nhưng thói quen cũng có khía cạnh tiêu cực. Cuộc sống có rất nhiều sự lặp đi lặp lại, đặc biệt trong công việc. Khi làm cùng những công việc đó hết ngày này sang ngày khác, chúng ta dễ đi vào lối mòn, để rồi cuối cùng, chúng ta thường chỉ làm việc theo thói quen mà thôi. Điều này đưa đến hậu quả là chúng ta có thể làm việc mà không ý thức, theo một cách thức vô tình, không cần suy nghĩ gì cả. Trong những công việc này, người ta không hề thực sự có tâm hồn hoặc cảm giác. Tình trạng này thật đáng buồn và huỷ hoại tâm hồn.

Thói quen có thể là một nhân tố gây u mê, làm lu mờ các giác quan, đặc biệt là đối với thị giác và thính giác. Thói quen có thể đưa chúng ta đi vào giấc ngủ mê, để rồi chúng ta không còn sống động nữa, mà chỉ biết hành động theo thói quen mà thôi.

Ngoài ra, thói quen có thể mang tính ích kỷ, rất khó bẻ gãy, đặc biệt là đối với những thói quen xấu. Chúng ta vẫn có thể quen thuộc đối với bất cứ thứ gì, ngay cả đối với các bức tường của nhà tù. Ban đầu, bạn ghét chúng, thế rồi bạn quen thuộc với chúng, và sau đó, bạn lệ thuộc vào chúng.

Nếu bạn đặt một con ếch vào một nồi nước nóng, thì nó sẽ nhảy ngay ra ngoài. Nhưng nếu bạn đặt một con ếch vào một nồi nước lạnh, rồi từ từ đun sôi lên, thì nó sẽ chỉ ngồi yên ở đó. Hệ thần kinh của nó quá sơ đẳng, nên cần một cú xốc nảy đột ngột, thì nó mới nhận ra rằng mình đang gặp nguy hiểm.

Có lẽ đó là mục đích của Mùa vọng, khi đưa ra một lời mời gọi tỉnh thức, cung cấp cho chúng ta một cơ hội bắt đầu lại. Chúng ta có thể dễ dàng trở thành những Kitô hữu chỉ theo thói quen. Chúng ta có thể chỉ sinh hoạt, tham gia vào các lễ nghi phụng vụ, nhưng đã bị mất đi tất cả nét tươi mát và ý nghĩa. Chúng ta không còn biết lắng nghe Tin mừng nữa.

Mùa vọng kêu gọi chúng ta tỉnh thức, để rũ bỏ lớp bụi của công việc hằng ngày và thói quen, và một lần nữa, để cho Đức Kitô sống động trong đời sống của chúng ta.

19. Những đầy tớ

Trong bài Tin mừng hôm nay, có một dụ ngôn ngắn, nói về người chủ nhà có nhiều đầy tớ. Một lần kia, trước khi đi vắng, ông gọi họ lại và trao cho mỗi người một việc. Ông hối thúc họ phải giữ trách nhiệm bằng cách nói với họ “Khi tôi trở về, tôi muốn rằng anh em phải tỉnh thức”. Ông ta ra lệnh cho người giữ cửa phải canh thức đặc biệt.

Câu chuyện của Đức Kitô chấm dứt ở đó, với lời cảnh báo vang lên ở tai chúng ta. Chúng ta hãy xem xét đôi chút, bằng cách tập trung vào người giữ cửa. Có lẽ sự nguy hiểm lớn nhất trước mặt anh ta không quá nhiều, đến nỗi anh có thể ngủ ngay trong giờ làm việc, cho bằng vì anh ta có thể càng ngày càng quen thuộc đối với công việc đó.

Lúc đầu, anh ta hoàn toàn phấn khởi với công việc này. Anh cảm thấy hãnh diện vì được chủ tin tưởng nơi anh nhiều đến thế. Anh thích bộ đồng phục. Khi mặc bộ quần áo này, anh cảm thấy mình trở thành một con người khác hẳn. Anh ý thức rằng mình phải rất cẩn thận. Đối với anh, đó không phải là một việc quá nặng nề, cho bằng đó là một công việc của lòng quý mến.

Nhưng thời gian trôi qua, có thể công việc mở cửa và đóng cửa trở nên nhàm chán, cảm giác mới lạ bị hao mòn. Lớp bụi của thói quen tích lũy trên con người và trên thế giới của anh một cách từ từ nhưng chắc chắn, thay vào đó, là một công việc chán chết. Anh vẫn còn có tinh thần trách nhiệm, vẫn còn liên tục giữ vị trí của mình. Nhưng anh chỉ thuần túy coi đó là công việc mà thôi. Lòng quý mến và cảm hứng ban đầu đã bay đi hết. Anh không còn đặt cả tâm hồn mình vào công việc nữa. Khi ông chủ trở về, chắc chắn ông sẽ nhìn thấy anh ta đang làm việc. Anh ta sẽ tỉnh thức, nhưng anh không còn sống động nữa. Anh sẽ bị tê liệt, bởi vì anh đã đánh mất tâm hồn của mình rồi.

Thói quen bóp chết chúng ta một cách từ từ, và sau cùng tiêu diệt tất cả mọi sự sống. Chúng ta bị chìm ngập trong những lối mòn của truyền thống và sự tòng phục. Chúng ta quên đi rằng mình đã từng có những giấc mơ. Chúng ta cứ ngồi yên một chỗ, trong khi thực hành những thói quen cũ kỹ và không có hiệu quả, rồi phê phán tất cả mọi sự và tất cả mọi người.

Những gì xảy đến cho đời sống bình thường, thì cũng xảy đến cho đời sống kitô hữu của chúng ta. Chúng ta có thể đi vào một lối sống hằng ngày nhằm chán, hậu quả là chúng ta chỉ là những Kitô hữu theo thói quen. Chúng ta chỉ thuần túy coi đó là công việc mà thôi. Chúng ta đang tham gia vào những lễ nghi phụng vụ đã bị mất đi tất cả ý nghĩa và nét tươi mát. Chúng ta không còn biết lắng nghe Tin mừng nữa. Lời Chúa chỉ đi vào tai này rồi trôi qua tai kia. Dưới cái nhìn của chúng ta, gương mặt của Đức Kitô đã bị tiêu tan. Vậy chúng ta phải có giải pháp nào? Đôi khi, chúng ta cần được xáo động lên. Đó là khi Mùa vọng đến. Mùa vọng đưa ra một lời mời gọi “Tỉnh thức” mạnh mẽ đối với chúng ta, cung cấp cho chúng ta một cơ hội để rũ bỏ lớp bụi của thói quen, và một lần nữa, để cho Đức Kitô sống động trong đời sống của chúng ta.

Chúa đang đến. Người sẽ đến với chúng ta vào giờ chết, và đến với thế giới vào thời sau hết. Chúng ta không biết Người đến vào ngày nào hoặc giờ nào. Bất cứ thời điểm nào đều cũng không phù hợp đối với người đầy tớ không trung tín. Nhưng bất cứ thời điểm nào đều cũng phù hợp với người đầy tớ trung tín. Người đầy tớ trung tín không e sợ Chúa đến: Họ sẵn sàng tiếp đón ngày đó.

Chúng ta phải luôn sẵn sàng. Bằng cách nào? Bằng cách trở thành những người đầy tớ sống động, cảnh giác và có tinh thần trách nhiệm của Chúa và của nhau.

20. Hãy tỉnh thức

1- Tỉnh thức và ý thức: Cả hai đều có cùng một nội dung diễn tả bản chất thiết yếu của con người có lý trí. Khi ngủ ta mất hay ít ý thức. Ta chỉ hoàn toàn ý thức khi tỉnh thức. Việc Chúa Giêsu đã giáng trần để cứu chuộc nhân loại sẽ chẳng có ảnh hưởng gì tới đời sống con người nếu chúng ta không ý thức. Ngài vẫn còn vắng mặt trong tâm thức của nhiều người. Sự vắng mặt này gây nên các vấn đề rắc rối và tạo nên những bi kịch trong cuộc sống nhân sinh. Nó gây ra đau khổ, và chết chóc.

Trong một cuộc phỏng vấn qua ca khúc “Bông Hồng Cài Áo”, thiển sư Thích Nhất Hạnh đã chia sẻ rằng nhận thức sự có mặt của mẹ trong đời, đó là điều làm nên hạnh phúc của những người con. Theo cách suy nghĩ này, chúng ta có thể nói rằng nhận thức sự hiện diện của Đức Kitô và ơn cứu rỗi của Người là điều cần thiết tạo nên hạnh phúc của người Kitô hữu.

2. Tỉnh thức để cảm nhận được những dấu tích của Thiên Chúa xung quanh chúng ta nếu chúng ta biết cách đón nhận. Đức Tổng Giám Mục Fulton Sheen, nhà giảng thuyết thời danh của Hoa Kỳ vào những thập niên 60 và 70 thường ví vũ trụ giống như một cửa sổ được ghép bằng những ô kính. Qua cửa sổ ô kính của thế giới hữu hình chúng ta có thể đến để nhìn ra Đấng Vô Hình, sức mạnh và sự hiện diện của Thiên Chúa. Ký giả Kitô giáo Malcolm Muggeridge đã diễn tả điều này như sau: “Mọi điều lớn hay nhỏ xảy ra là một dụ ngôn qua đó Thiên Chúa nói với chúng ta, và nghệ thuật của đời sống chính là thu thập được cái thông điệp đó”. Chúng ta đang sống trong một thế giới đầy dẫy những làn sóng điện và âm thanh phát ra trong không gian. Chúng ta không biết nó và không nhận ra nó cho đến khi có một cái máy thu nhận làn sóng điện – receiver – như là radio, tivi, điện thoại di động, computer... Bật máy lên sử dụng, một thế giới thông tin với hình ảnh, âm thanh và tin tức mở ra cho chúng ta. Tất cả sự thông tin thú vị và phong

phú này đến với chúng ta chỉ khi nào chúng ta biết đón nhận chúng. Tiếng nói của Thiên Chúa giống như những làn sóng radio hay làn sóng điện toán trong không gian, vây quanh và thấm nhập vào thế giới của chúng ta. Và mỗi người có một cái máy tiếp nhận làn sóng tinh thần ở bên trong giúp chúng ta cảm nhận được những dấu chỉ và cho phép lắng nghe được tiếng nói của Thiên Chúa. Tôi nhìn thấy cái radio, computer tinh thần này ở bên trong mỗi người như một thứ giác quan thứ sáu. Giác quan thứ sáu này chính là lương tâm và đức tin. Khi chúng ta qui tụ nhau lại thờ phượng Thiên Chúa nơi nhà thờ, tham dự bàn tiệc Thánh Thể, rước lấy Mình và Máu Chúa Giêsu Kitô qua hình bánh và rượu, chúng ta cảm nghiệm được sự hiện diện ngọt ngào và thánh thiện của Ngài giữa chúng ta.

3. *Tình thức để xa tránh tội lỗi:* Trong bài Phúc âm, thánh Marcô dùng hình ảnh của một người canh giữ cửa. Một người canh giữ cửa tỉnh thức và chờ đợi chủ trở về. Không ngủ mê trong yếu đuối xác thịt và tội lỗi. Cũng không canh giữ theo kiểu các chú học trò tinh nghịch nhìn qua khe cửa xem thầy giáo đã trở về hay chưa để phá phách! Trước Giáng sinh năm 1980, Đức Giáo Hoàng Gioan Phaolô II quy tụ hơn 2000 trẻ em của một giáo xứ ở Rôma. Bằng cuộc đối thoại, ngài dạy giáo lý cho các em và hỏi: “Làm thế nào các con sửa soạn mừng lễ Giáng sinh?” “Bằng cầu nguyện” từ phía sau các em la to. “Rất tốt, bằng cầu nguyện, Đức Giáo Hoàng nói, nhưng cũng phải bằng việc đi xưng tội nữa. Các con phải đi xưng tội để có thể lên rước lễ sau đó nữa. Các con có làm như thế không?” Hàng ngàn trẻ em trả lời trong cùng một tiếng lớn giọng hơn: “Chúng con sẽ làm!” Và Đức Giáo Hoàng nói với các em. “Phải, các con nên đi xưng tội”. Rồi ngài hạ thấp giọng xuống thì thầm, “Đức Giáo Hoàng cũng sẽ đi xưng tội để đón tiếp Chúa Giêsu Hải đồng một cách xứng đáng”.

4. *Tình thức vì Thiên Chúa đến rất bất ngờ:* Thiên Chúa đến với chúng ta qua mọi hình thức, mọi biến cố trong cuộc sống,

ngay cả sự chết, và sau cùng trong ngày phán xét chung, tận thế. Chúng ta phải luôn sẵn sàng đón tiếp Ngài, nhất là những lúc chúng ta không ngờ. “Ta đến như một tên ăn trộm, hạnh phúc cho những ai tỉnh thức”. Trên chiếc máy bay phản lực 747 vừa cất cánh rời phi trường ở Nữu Ước bay đi Rôma, có một bà cụ già tên là Maude, ngồi ở bên cửa sổ. Cụ để dành tiền trong nhiều năm trời mới đủ để làm một chuyến hành hương Rôma như cụ hằng mong ước. Đây là lần đầu tiên cụ đi máy bay, nên cụ lo sợ và kinh hoàng. Cụ cứ làm bầm cầu xin: “Lạy Chúa, con phải làm gì ở trên đây?” Mặc dù phía trước cụ có 4 vị giám mục cùng sang Rôma dự hội nghị, cụ vẫn cứ run sợ. Cụ sợ rớt máy bay mà chết! Sau cùng đang lúc run sợ, cụ liếc trộm ra ngoài cửa sổ, chẳng may gặp đúng lúc một trong bốn động cơ của phản lực không còn hoạt động được nữa, và máy bay biến vào đám mây bên dưới. Cụ la hét lên kinh hoàng: “Chúng ta sắp chết! Chúng ta sắp chết!” Cô trưởng đoàn chiêu đãi viên hàng không lập tức đến bàn hỏi ý kiến với phi hành đoàn, rồi thông báo cho tất cả hành khách biết rằng mọi sự sẽ êm đẹp: “Xin quý vị an tâm, viên trưởng phi công bảo đảm với quý vị rằng ông ta có thể điều khiển máy bay quay trở về New York và đáp xuống an toàn với 3 động cơ”. Nhưng bà cụ cứ la hoảng lên: “Chúng ta sắp chết! Chúng ta sắp chết!” Cô chiêu đãi viên lại phải đến trấn an cụ lần nữa: “Cụ ơi, cụ đừng lo, Chúa đang ở với chúng ta. Máy bay của chúng ta chỉ có 3 động cơ thôi, nhưng xem kìa, chúng ta có tới 4 vị giám mục cơ mà!” Nhưng bà cụ trả lời: “Thôi, tôi muốn có 4 động cơ và chỉ cần 3 giám mục là đủ!” Hôm nay Chúa nói với chúng ta rằng: “Chúng con hãy tỉnh thức, vì chúng con không biết lúc nào chủ nhà trở về... kẻo khi ông trở về thành linh, bắt gặp chúng con đang ngủ”. “Hãy tỉnh thức”. Bà cụ hoảng sợ vì không ngờ thời giờ lại đến ngay vào lúc cụ chưa sẵn sàng. Thánh Phanxicô de Sales nói rằng: “Sự chờ đợi đích thực có nghĩa là chờ đợi mà không lo lắng gì cả “.

21. Luôn tỉnh thức – Lm Nguyễn Hữu An

Từ thuở tiểu học chúng ta đã thuộc lòng 2 câu ca dao:

"Đồng Đăng có phố Kỳ Lừa

Có nàng Tô Thị có chùa Tam Thanh".

Nàng Tô Thị ôm con chờ chồng, mỗi mòn đợi chờ, mịt mù xa thăm để rồi hóa đá. Hòn vọng phu là một di tích văn hóa của dân tộc. Hòn Vọng Phu như là một biểu tượng lòng thủy chung của người vợ đợi chờ chồng. Linh Mục Thiện Cẩm, Dòng Đaminh, đã ví von: "Đối với tôi, Hòn Vọng Phu có một ý nghĩa biểu tượng khác. Nó như là biểu tượng Giáo Hội đang ôm ấp cả nhân loại trong lòng và đứng thẳng trên cao, nhìn vào chân trời xa thăm, đợi chờ Đức Giêsu - vị Hôn Phu của mình đang ngự đến, như lời sách Khải Huyền đã viết: Thần Khí và Tân nương nói: "Xin Ngài ngự đến... Lạy Chúa Giêsu, xin Ngài ngự đến" (Kh 22, 17-20).

Toàn bộ cuốn Thánh Kinh kết thúc như vậy. Hình ảnh Hôn Thê chờ Hôn Phu. Kinh Thánh là một câu chuyện tình giữa Thiên Chúa và nhân loại mà phần lớn được diễn tả bằng ngôn ngữ tình yêu nam nữ, vợ chồng. Xin nhắc lại vài câu Thánh Kinh cũng đủ nói lên điều ấy:

"Người sẽ được Thiên Chúa đem lòng sủng ái

Và Chúa lập hôn ước cùng xứ sở người

Như trai tài sánh duyên cùng thực nữ

Đấng tác tạo người sẽ cưới người về

Như cô dâu là niềm vui cho chú rể

Người cũng là niềm vui cho thiên Chúa người thờ". (Is 66, 4-5)

Thánh Phaolô trong 2 Cr 11, 2; Ep 5, 26-27 đã diễn tả Giáo Hội là Hiền thê, là bạn trăm năm của Đức Kitô. Hình ảnh Hôn Thê chờ Hôn Phu là một hình ảnh đẹp biểu trưng lòng tín trung của Giáo Hội đối với Chúa Kitô.

Phụng Vụ Giáo Hội đã bước vào năm mới với khởi đầu là Mùa Vọng. Mẹ Giáo Hội đang ôm ấp tất cả con cái nhân loại đợi chờ Đức Kitô đến trong hai lần Ngự đến. Ngự đến trong thời gian là Nhập Thể và kết thúc thời gian là Quang Lâm.

Từ Chúa Nhật I Mùa Vọng đến ngày 16.12, Phụng Vụ nói lên sự mong đợi ngày Chúa đến khi kết thúc thời gian; tám ngày cuối cùng trực tiếp nói đến Sinh Nhật của Đức Giêsu.

Theo tinh thần canh tân Phụng Vụ, Mùa Vọng không còn là mùa thống hối nữa mà là mùa hân hoan mong đợi. Các Chúa Nhật trong Mùa Vọng không đọc Kinh Vinh Danh không phải vì đặc tính đền tội của Mùa Chay, nhưng là để bài ca của các Thiên Thần được xem như là một tiếng hát mới mẻ trong đêm Giáng Sinh.

Mùa Vọng cũng là mùa của những lời loan báo. Loan báo việc Chúa Giêsu sinh ra, loan báo thời gian cứu độ, loan báo ngày trở lại của Chúa Kitô. Những lời loan báo này được công bố rõ ràng trong các bài đọc Chúa Nhật.

- Bài đọc 1 trích trong sách I-sai-a, đó là những lời tiên tri về Đấng Cứu Thế mà đỉnh cao là Chúa nhật IV, loan báo một trinh nữ sẽ sinh hạ tại Bê-lem một Hài Nhi thuộc chi tộc Đa-vít và sẽ được gọi là Em-ma-nu-en.
- Bài Tin Mừng Chúa Nhật I Mùa Vọng nói lên niềm mong đợi ngày Chúa Kitô trở lại với lời nhắn nhủ: Hãy tỉnh thức. Chúa nhật II, III dành cho Gioan tiền Hô với lời mời gọi: Dọn đường cho Chúa. Chúa nhật IV là Chúa Nhật Truyền Tin cho Đức Mẹ và Thánh Giuse.
- Các bài đọc 2 là các bài Thánh Thư của các Thánh Phaolô, Giacôbê, Phêrô, đặc biệt làm cho Mùa Vọng trở thành một mùa loan báo việc Chúa Kitô trở lại lần thứ hai.

Lời Chúa Chúa Nhật I Mùa Vọng dặn dò mỗi người Kitô hữu là hãy tỉnh thức, tỉnh thức để để đón chờ ngày tái ngộ với Chúa

Kitô. Cuộc tái ngộ có thể xảy đến bất ngờ đối với mỗi người và đối với cả nhân loại. Tỉnh thức là thái độ của một gia nhân trung thành. Tỉnh thức vì đó là ý muốn, là mệnh lệnh của Chúa. Tỉnh thức và đợi chờ là lời mời gọi của Chúa đối với mỗi ngày sống của mỗi người.

Kitô giáo là tôn giáo của hy vọng vì dựa trên lời hứa của Thiên Chúa. Thiên Chúa hứa và Ngài sẽ thành tín thực hiện lời hứa. Thiên Chúa thực hiện từng giai đoạn và ngày càng trọn vẹn hơn. Vì thế người Kitô hữu luôn hướng về tương lai chờ đợi Lời Hứa Cứu Độ đã được thực hiện trong lịch sử và sẽ hoàn tất sau lịch sử.

Chờ đợi hướng về tương lai tức là hy vọng. Hy vọng luôn gắn liền với lòng tin. Không có đức tin hy vọng chỉ là ảo tưởng. Không có hy vọng đức tin sẽ chết khô. Nhờ đức tin chúng ta chọn đúng hướng. Nhưng chỉ có hy vọng mới làm cho ta đi tới cùng đường. Niềm hy vọng cánh chung không cản trở công cuộc xây dựng trần thế và mưu tìm hạnh phúc hiện tại. Trái lại, đó là một động lực thúc đẩy mỗi người góp phần kiến tạo gia đình, làng xóm, xã hội sống công bình, huynh đệ và hạnh phúc hơn. Ai thấy rõ đường đi thì càng vững tâm mà đi.

Chỉ có một Đức Kitô, chỉ có một Giáo Hội là bạn trăm năm của Người. Giáo Hội không chỉ là Trinh Nữ, là Hiền Thê mà còn phải là Mẹ. Do đó hình ảnh người Mẹ bồng con là hình ảnh thích hợp để biểu tượng cho Giáo Hội. Hình ảnh Hòn Vọng Phu tượng trưng cho Mẹ Giáo Hội đứng trên đỉnh núi giữa trời mây sông nước, ấm chặt vào lòng đứa con của sự sống là tương lai và hạnh phúc của mình hướng về trời cao với niềm hy vọng là Đức Kitô. Mẹ Giáo Hội cư mang các thực tại của mọi dân tộc là sự sống, là tương lai, là hạnh phúc để nuôi dưỡng và ấp ủ cho đến ngày hoàn toàn viên mãn, ngày Đức Kitô ngự đến.

Mùa Vọng được khai mở với lời mời gọi của Đức Giêsu: Hãy tỉnh thức.

Bước đầu là bước quyết định cho cả một cuộc đời, một chương trình kế tiếp như sách Nho có câu: nhất nhật chi kế tại ư thân, nhất niên chi kế tại ư xuân (Kế hoạch một ngày hệ tại giờ ban mai, kế hoạch một năm hệ tại mùa xuân).

Tỉnh thức là thái độ sống của người tín hữu suốt Năm Phụng Vụ.

Xin Chúa cho chúng con như ngọn đèn chầu trong Nhà Thờ, thức luôn và sáng luôn trước nhan Chúa.

22. Phải tỉnh thức và sẵn sàng - JKN

Câu hỏi gợi ý:

1. Nếu biết trong tuần tới kẻ trộm sẽ đến nhà bạn, không biết vào lúc nào, ngày hay đêm, bạn có làm gì khác lạ hơn bình thường không? Tại sao?
2. Tỉnh thức nghĩa là là gì? Cho một vài thí dụ khác nhau về tỉnh thức.
3. Để tỉnh thức theo tinh thần bài Tin Mừng hôm nay, một cách cụ thể thì phải làm những gì?

Suy tư gợi ý:

1. Nếu tôi biết tuần này kẻ trộm sẽ đến nhà tôi, thì ...

Chúng ta thử xét một cách thật nghiêm túc xem: phản ứng, tư tưởng và thái độ của ta sẽ thế nào khi được báo tin chắc chắn một bọn trộm cướp đã dự định đến “thăm” nhà ta tuần này. Được tin ấy, thử hỏi ban đêm ta còn ngủ yên như mọi khi không? Nếu ta đoán kẻ trộm cũng có thể đến cả vào ban ngày nữa, thì ta có đề phòng cả ban ngày không? Ta có dám bỏ nhà đi đâu xa những ngày này, và giao phó nhà cửa cho đám con cái còn bé nhỏ chưa kinh nghiệm không? - Nếu đoán biết kẻ trộm sẽ đến, chắc chắn ta sẽ gia tăng đề phòng, không để cho chúng lấy đi của ta bất kỳ đồ vật gì. Muốn đề phòng hữu hiệu, ta phải canh thức liên tục, không ngừng nghỉ. Ngừng đề phòng lúc nào là kẻ trộm có thể đến lúc ấy, nhất là vào những lúc chúng biết ta mệt mỏi, lơ là. Nếu đề phòng liên tục, chắc chắn kẻ trộm sẽ thất bại. Chỉ vì sợ mất của cải vật chất chóng qua mà ta lo canh phòng như vậy, lẽ nào mạng sống tâm linh của ta, của cải tâm linh của ta là cái quý hơn hàng trăm ngàn lần, ta lại không lo lắng canh giữ?

2. Cách sống hiện tại quyết định số phận vĩnh cửu

Số phận vĩnh cửu của ta tùy thuộc cách sống hiện tại của ta. Cuộc sống hiện tại trong thời gian là mầm cho cuộc sống vĩnh cửu mai sau. Mầm tốt sẽ trở thành cây tốt, mầm xấu sẽ trở thành cây xấu. Cuộc sống vĩnh cửu đã bắt đầu ngay trong cuộc

sống hiện tại, và định hình vĩnh viễn ngay khi ta chấm dứt cuộc sống này, nghĩa là ngay khi ta chết. Nhưng ta chết lúc nào? Không ai biết được! Những người chết trong hai tòa nhà cao tầng ở New York ngày 11-9-2001, hay trong tòa nhà 6 tầng các Trung Tâm Thương Mại tại Sài Gòn ngày 29-10-2002 không ai ngờ được trước khi vào đó rằng hôm ấy là ngày tận số cuộc đời mình. Không ngờ được vì thấy rằng còn gì bảo đảm an toàn hơn khi ở trong những tòa nhà kiên cố ấy? Thế mới biết tai họa hay cái chết có thể đến bất kỳ lúc nào, trong bất kỳ hoàn cảnh nào, ở bất kỳ nơi nào. Đối với cái chết, chẳng lúc nào, chẳng nơi nào, chẳng tình trạng sức khỏe nào là an toàn cả! Thật đúng như thánh Phao-lô nói: "Khi người ta nói: "Bình an biết bao, yên ổn biết bao!" thì lúc ấy tai họa sẽ thành linh ập xuống" (1Tx 5,3). Cái chết đến quả thật như kẻ trộm! không thể biết trước hay đoán trước được lúc nào, cách nào, và thế nào! Tuy nhiên, chết lúc nào, cách nào không phải là chuyện quan trọng. Vấn đề hết sức quan trọng chính là: số phận đời sau của mình thế nào?

Số phận của chúng ta đời sau chính là kết quả của cách sống đời này. Nếu đời này chúng ta sống vị tha, yêu thương mọi người đúng theo bản chất của mình là "hình ảnh của Thiên Chúa" cũng là "con cái Thiên Chúa", thì đời sau chúng ta sẽ được sống trong một môi trường đầy yêu thương, được gần gũi với chính Thiên Chúa của Tình Thương. Trái lại, nếu đời này ta sống ích kỷ, ít tình thương, không tình nghĩa, thường lãnh đạm, nhạt nhẽo, ganh ghét, hận thù... với tha nhân, thì đời sau chúng ta sẽ phải sống trong một môi trường không có tình thương, đầy hận thù và xa cách Thiên Chúa. Điều đó xảy ra không khác gì một quy luật, luật nhân quả: "Cây tốt thì sinh quả tốt, cây xấu thì sinh quả xấu" (Mt 7,17). Tương tự như một người luôn yêu thương và vui vẻ với mọi người, dễ dàng hy sinh, sẵn sàng chịu thiệt thòi cho người khác, thì tự nhiên người ấy tạo ra chung quanh mình một bầu khí vui tươi, thoải mái, yêu thương, và những ai ở gần người ấy đều tự nhiên

cảm thấy hạnh phúc và quý mến người ấy. Trái lại, một người ích kỷ chỉ nghĩ tới mình, chẳng biết yêu thương hay hy sinh cho ai, chỉ mong người khác hy sinh, chịu thiệt cho mình, tự nhiên người ấy sẽ tạo ra chung quanh mình một bầu khí ảm đạm, căng thẳng, buồn tẻ, và chẳng mấy ai cảm thấy hứng thú gì khi ở với người ấy.

3. Ngày của Chúa

Đối với mỗi cá nhân, Ngày của Chúa - hay ngày Chúa đến - chính là ngày ta chấm dứt cuộc đời trần thế để đến trình diện trước mặt Chúa hầu được quyết định về số phận vĩnh cửu của mình. Đối với toàn thế giới, Ngày của Chúa chính là ngày tận thế, ngày mà tất cả mọi người đã từng sống trên trần gian đều phải trình diện trước mặt Chúa. Ngài sẽ phán xét Giáo Hội cũng như tất cả mọi thể chế trần gian, mọi tôn giáo, mọi chủ nghĩa, mọi ý thức hệ, mọi nền văn hóa, mọi chế độ, mọi quốc gia, mọi tầng lớp, mọi giai cấp, mọi tập thể... Lúc đó mọi dân mọi nước, mọi tôn giáo, mọi nền văn hóa sẽ biết rõ ràng và dứt khoát đâu là đúng đâu là sai. Lúc đó, tất cả mọi bí mật trên thế giới trong tất cả mọi lãnh vực đều được tỏ lộ, phanh phui cho tất cả mọi người thấy, không một che dấu nào mà không bị hiển lộ... Trước mọi sự được tỏ bày, ai nấy đều tự mình biết mình là công chính hay tội lỗi, và công chính hay tội lỗi ở mức độ nào. Mọi người sẽ tâm phục khẩu phục khi thấy số phận của mình, của mọi người và từng người được ấn định một cách hết sức công bằng, hợp lý và quang minh. Ngày ấy sẽ là ngày vui mừng, vinh quang cho những người thật sự công chính, vì họ sẽ được giải oan, được mọi người nhìn nhận sự trong sạch, ngay thẳng, và tất cả những gì tốt đẹp của mình, đồng thời được hưởng hạnh phúc vĩnh cửu. Nhưng ngày ấy sẽ là ngày u buồn, nhục nhã, xấu hổ cho những người giả công chính, giả đạo đức, những kẻ gian ác, vì mọi giả dối, xấu xa, gian ác của họ, dù được giấu diếm kỹ càng đến đâu cũng đều bị lộ trần, phanh phui trước mọi người, và số phận của họ sẽ là đau khổ muôn đời.

4. Thái độ tỉnh thức và sẵn sàng

Ngày của Chúa đến như kẻ trộm, không ai biết trước được, và là ngày qui định dứt khoát số phận đời đời của ta. Vì thế, thái độ khôn ngoan nhất của ta là luôn luôn tỉnh thức, lúc nào cũng ở trong tư thế sẵn sàng, để ngày ấy dù có bất ngờ tới đâu, cũng là ngày đem lại vinh quang và hạnh phúc vĩnh cửu cho ta. Như vậy, thái độ tỉnh thức là thái độ nào?

- Tỉnh thức trái với ngủ quên, trái với tình trạng mê mải, bị thu hút bởi một sự việc gì, khiến ta quên mất điều ta phải nhớ, phải canh chừng. Một minh họa cụ thể: Nhiều khi người nhà tôi bận việc, yêu cầu tôi canh chừng ấm nước sôi. Tôi nhận lời với tất cả ý thức. Nhưng chờ lâu quá, để tiết kiệm thì giờ, tôi lại tiếp tục viết bài. Tới lúc chợt nhớ tới ấm nước thì đã quá muộn, ấm đã cạn sạch nước. Chậm một chút nữa là ấm sẽ bị cháy! Công việc đã thu hút tôi đến mức làm tôi quên canh chừng!
- Tỉnh thức theo nghĩa của bài Tin Mừng hôm nay là luôn luôn ý thức được mục đích cuộc đời mình là sống xứng với phẩm giá cao cả của mình là hình ảnh và là con cái Thiên Chúa, nhờ đó đạt hạnh phúc vĩnh cửu. Điều đó đòi hỏi tôi phải sống phù hợp với tinh thần Tin Mừng là tinh thần yêu thương, cụ thể nhất là yêu thương những người gần mình nhất. Điều tôi cần quan tâm không chỉ là tránh gây nên những bất lợi cho tha nhân, mà còn là làm những gì họ cần tôi làm cho họ. Trong đoạn Tin Mừng về ngày phán xét cuối cùng (Mt 25,31-46), ta thấy Thiên Chúa đặc biệt phán xét về những thiếu sót, những điều mà ta không làm cho tha nhân khi họ cần ta làm. Ta thường tưởng rằng mình không làm điều gì bất lợi cho tha nhân thì có nghĩa là mình vô tội, mình công chính. Nhưng thực ra khi mình không làm những việc mình phải làm hoặc có thể làm cho tha nhân, thì mình đã trở thành kẻ có tội và đáng bị kết án rồi. Cụ thể như khi đứng trước một bất công, giả như tôi lên tiếng thì bất công ấy đã không xảy ra, hoặc sự công bằng đã được trả lại cho người bị bất công, nhưng tôi đã không lên tiếng chỉ vì một sợ hãi

mơ hồ nào đó. Điều đó chứng tỏ rằng tôi không có đủ tình thương. Chính những tội về thiếu sót ấy làm tôi không xứng đáng với hạnh phúc vĩnh cửu.

Chúng ta có thể trở nên “mê ngủ”, mất tỉnh thức khi ta bị thu hút bởi danh, lợi, quyền, thú vui trần tục. Nhiều người mê mải tìm kiếm tiền bạc, quyền lực... đến nỗi chẳng những quên đi bổn phận mình phải làm cho tha nhân (đói cho ăn, khát cho uống, lên tiếng trước bất công...), mà còn sẵn sàng làm những điều bất lợi cho tha nhân nữa (vu khống, gây bất công, thù oán, giết người...) Bất kỳ điều gì có thể làm chúng ta say mê trong cuộc đời, thậm chí là những điều tốt (công việc, chuyện làm ăn, sở thích...), cũng có thể làm ta mất tỉnh thức. Ngay cả việc thờ phượng Chúa (dâng lễ, đọc kinh, cầu nguyện...) cũng có thể ru ngủ ta, làm ta quên cả bổn phận mình phải làm cho tha nhân. Thờ phượng Chúa kiểu này chắc chắn không phải là kiểu đẹp lòng Thiên Chúa, Ngài rất nhàm tởm kiểu thờ phượng này (x. Is 1,11-19). Đáng lẽ việc thờ phượng Thiên Chúa đích thực phải giúp ta ý thức đến bổn phận của ta đối với tha nhân một cách hữu hiệu. Vậy, một cách cụ thể, tỉnh thức chính là luôn luôn ý thức, quan tâm làm những việc mình phải làm hoặc có thể làm cho tha nhân.

Cầu nguyện

Lạy Cha, thì ra có rất nhiều điều có thể làm con mê ngủ, không tỉnh thức. Điều làm con rất ngạc nhiên là ngay cả những đam mê tốt lành như đam mê đi lễ, đam mê cầu nguyện, đam mê làm tông đồ, đam mê làm ăn... có thể làm con quên đi bổn phận mà con phải làm đối với những người chung quanh con: cha mẹ, anh chị em, vợ con, bạn bè, hàng xóm... Con có bổn phận rất quan trọng là phải làm cho họ nên tốt lành và được hạnh phúc. Xin Cha đừng để những đam mê tốt lành ấy làm con mất tỉnh thức.

23. Mở rộng tâm hồn đón Chúa - Lm Nguyễn Bình An

“Trời cao xin đổ sương xuống. Mây hãy mưa vị cứu tinh. Đất hãy nảy sinh Đấng cứu đời và không trung biểu dương oai phong Chúa Trời” là những tiếng ca hy vọng, nức nở và ai oán, diễn đạt tâm trạng sa lầy của con người. **Sa lầy** trong cuộc đời khổ ải và gian truân. **Sa lầy** vì duyên nợ oan nghiệt và tình đời đắng cay. **Sa lầy** vì tâm cao hơn trời nhưng đam mê và dục vọng đóng khung và đầy đọa con người dưới đất. **Sa lầy** vì hạnh phúc vụt bay và tiền, tình, tài chỉ là tai họa. **Sa lầy** vì thân xác héo khô, mõi mòn và tâm hồn sầu buồn, khắc khoải.

Con người hoàn toàn bất lực trong tiến trình tu thân tích đức. Con người không thể tự giải phóng bản thân khỏi những đam mê, dục vọng và yếu đuối. Con người không thể giải hóa nỗi những đố kỵ, tranh chấp và tị hiềm. Con người vì thế ngược mắt lên trời cao, thét gào ơn cứu độ và xin mưa ơn công chính. Khát vọng nên công chính là nguyên nhân và ý nghĩa của mùa Vọng. Ơn công chính như nước tưới sa mạc khô cằn để cây cỏ xanh tươi và cuộc đời thêm ý nghĩa và đáng sống.

Ngày rước lễ vỡ lòng, bé Thanh xúng xính trong bộ đồng phục thiên thần. Bé vui nhận những món quà sau nghi thức thánh. Bé ôm chặt mẹ và ngâm thơ tâm sự *“Mẹ ơi, con muốn chết bây giờ để lên thiên đàng. Con sợ sau này con lớn sẽ có nhiều tội và mất phúc thiên đàng”*. Tâm tình đơn thành của em là của mỗi chúng ta. Có lúc chúng ta tươi trẻ và xinh đẹp như thiên thần. Có lúc chúng ta ngã sa và đáng trách như tên quỉ sứ. Lại có những lúc chúng ta hối hả gõ cửa trời và vùng vẫy kêu cứu. Đáng khen! vì đây là dấu hiệu của cuộc chỗi dậy.

Lúc ấy Chúa thân hành đến nâng dậy, vỗ về, thanh tẩy và ban lại niềm vui đã mất. Chúa hành động liên lý và mãnh liệt lôi chúng ta ra khỏi vòng kiểm toả của tối tăm. Chúa không vui gì khi nhân loại sống trong sa đọa. Chúa dùng mọi hình thức: dậy dỗ, trách phạt, ngăm đe, những mong cảnh tỉnh và đưa chúng

ta ra khỏi bển mê. Có thể khẳng định là Chúa đã dùng mọi phương tiện để ơn cứu độ tuôn tràn vào mỗi cá nhân. Tình trạng sa lầy và dậm chân tại chỗ là do chính chúng ta tạo mãi. Chúng ta xua đuổi và chối từ Chúa. Chúng ta trốn chạy và bịt tai trước những lời kêu mời thân thương và từ ái. Chúng ta đã bỏ lỡ cơ hội và quay lại tố là Chúa không thương, không giúp.

Trời vẫn ban mưa. Cứu Tinh vẫn đang mời mọc. Đất tiếp tục sinh hoa kết trái. Chỉ có lòng người khô cằn. Tiên tri Isaia cảnh cáo “đời người tội lỗi. Chiếc áo dơ bẩn là công quả đời người. Người không cầu cũng không bám vào Chúa. Vậy ơn cứu độ bởi đâu đến?”

Chúng ta phải moi đá lên, thay đất tốt vào và nhận hạt giống tinh tuyền. Mưa rơi, hạt giống chuyển mình và phát triển. Lời Chúa vắng giải quá dư. Tiếng Chúa vang dội khắp chốn. Hôm nay Chúa lại đến gõ cửa nhân loại. “Hãy tỉnh thức vì chủ đến vào lúc người không ngờ”.

Mùa Vọng này chúng ta không mong trời đổ mưa, không cầu mây chuyển Đấng Cứu Độ, không trách đất chưa sinh hoa trái và không phủ nhận vinh quang Chúa nữa. Trái lại chúng ta cầu cho bản thân mình được đứng lên, vươn cao hơn nữa và can đảm bước tới. Vạn sự phải khởi đầu nơi con người yếu đuối và đang sa lầy này. Phản tỉnh là cơ hội và điều kiện để chúng ta kín múc ơn trời, và không lãng phí tình Chúa như những năm trước. Những năm chỉ biết kêu trách và nài xin Chúa bố thí phép lạ nhưng không tích cực cộng tác, thiếu thiện chí thay đổi, chưa can đảm bước tới và không mở lòng đón Chúa.

Chúa trên cao đang giang tay đón chờ. Cửa trời luôn rộng mở. Lời Chúa luôn vang dội. Ơn thánh đang tuôn trào. Bao giờ chúng ta mới tỉnh mộng và sống đúng ý nghĩa mùa Vọng?

24. Người giữ cửa canh thức ban đêm

(Chú giải của Lm. FX Vũ Phan Long)

1.- Ngữ cảnh

Bài này rút từ Diễn từ cánh chung (ch.13) của Tin Mừng Marcô là chương nói về những vấn đề của thời buổi cuối cùng. Diễn từ này kết thúc bằng một lời kêu gọi khẩn thiết hãy tỉnh thức. Lời kêu gọi này không chỉ nhắm đến những người đang được Đức Giêsu ngỏ lời với (13,3), nhưng nhắm đến tất cả mọi người (13,37). Lời kêu gọi này được tác giả Mc nêu bật bằng hình ảnh người giữ cửa.

Vậy “tỉnh thức” trong Mc 13 có nghĩa là gì? Là không “ngủ” (c. 36). Nhưng hẳn không phải chỉ có nghĩa đen ấy.

2.- Bố cục

Đoạn văn này được bố cục theo kiểu cấu trúc đồng tâm (chuyển hoán), với đỉnh cao là c. 35:

a: Lời kêu gọi “tỉnh thức” gửi đến các môn đệ (c. 33);

b: Dụ ngôn người chủ đi xa (c. 34);

c: Lặp lại lời kêu gọi mở đầu và áp dụng theo dụ ngôn (c. 35);

b': Tiếp nối dụ ngôn người chủ đi xa trở về (c. 36);

a': Lặp lại lời kêu gọi “tỉnh thức” mở đầu, và gửi đến mọi người (c. 37).

Chúng ta cũng có thể thấy đây là một kết cấu song song, nhằm làm nổi bật ý tưởng ta không biết thời gian quang lâm; do đó, có hệ luận: phải tỉnh thức.

Anh em phải coi chừng, phải tỉnh thức (33a)

Vậy anh em phải canh thức (35a)

vì anh em không biết khi nào thời ấy đến (34c)

vì anh em không biết khi nào (35b)

phải canh thức (34c)

không được ngủ (36b)

3.- Vài điểm chú giải

- ***hãy tỉnh thức*** (33): Tác giả dùng động từ lạ *agrypnete*, đồng nghĩa với động từ quen thuộc *gr̄goreite*; đây là một từ của nền văn chương khôn ngoan (G 21,32 LXX; Cn 8,34; Dc 5,2; Kn 6,15; Hc 36,16. Các bản Tân Ước khác cũng có dùng: Lc 21,36; Ep 6,18; Dt 13,17).

- ***cũng như người kia trốn phương xa..., và ra lệnh cho người giữ cửa*** (34): Có một điểm gây thắc mắc: Nếu ông chủ đi phương xa, thì “để nhà lại, trao quyền cho các đầy tớ” là hợp lý rồi. Còn “chỉ định cho mỗi người một việc, và ra lệnh cho người giữ cửa phải canh thức” là cách bố trí của người đi vắng trong một thời gian ngắn. Tại sao lại chỉ lưu ý đến việc “canh thức” ban đêm? Ở đây tác giả Mc nối kết nhiều truyền thống: những lời Đức Giêsu kêu gọi tỉnh thức, dụ ngôn những nén bạc (Mt 24,42; 25,13-15; Lc 12,36-38; 19,12-13), với dụ ngôn người giữ cửa của riêng ông cộng với truyền thống kinh sư về ý nghĩa của “đêm”. Trong TM Mc, không có dụ ngôn “những nén bạc” như trong Mt và Lc.

- ***lúc chập tối hay nửa đêm, lúc gà gáy hay tảng sáng*** (35): Người Rôma chia một đêm thành 4 canh, mỗi canh kéo dài 3 giờ. Còn người Do Thái quen chia đêm thành 3 canh (x. Tl 7,19; Lc 12,38). Nhưng tại sao bài Tin Mừng lại chỉ chú trọng đến “đêm”?

Trong nền văn chương Do Thái giáo, thời gian hiện tại thường được coi như một “đêm”, còn tương lai được ví với một “ngày” hoặc một “buổi sáng”. Những câu Cựu Ước nói về “đêm” theo nghĩa đen thường được áp dụng cho “đêm” của thế gian này. Chẳng hạn lời ông Bôa nói với bà Rút: “Hãy qua đêm ở đây” (R 3,13) được Rabbi Meir (#150 sau CN) trích quy chiếu về “thế gian hoàn toàn là đêm tối ấy” (Rút R. 6,4). Các kinh sư thường áp dụng từ ngữ “canh khuya” trong Tv 92 (“Thú vị thay... được tuyên xưng tình thương của Ngài từ buổi sớm, và lòng thành tín của Ngài suốt canh khuya”) cho thời gian hiện tại (Midr. Tv 92,7). Sách Talmud chú giải câu Tv 104, 20a như sau: “Đêm trở lại khi Chúa buông màn tối” là câu nhắm đến thế giới hiện nay, được so sánh với đêm tối.

Giống như các kinh sư, thánh Phaolô đã dùng những ý tưởng về “đêm” để mô tả thời kỳ hiện tại cho đến ngày Quang Lâm (Rm 13,12). Vì thế, ông đã kêu gọi người Rôma: “Đã đến lúc anh em phải thức dậy” (13,11), vì ơn cứu độ đã gần họ hơn khi họ mới tin, vì “đêm sắp tàn, ngày gần đến” (Rm 13,12; x. 1 Tx 5,5tt). Ông còn nói: “Vì chính anh em đã biết rõ: ngày của Chúa sẽ đến như kẻ trộm ban đêm” (1 Tx 5,2). Hình ảnh “kẻ trộm đến ban đêm” không có trong nền văn chương Do Thái, mà chỉ có trong Tân Ước thô (Mt 24,42-44; Lc 12,39t; 2 Pr 3,10; Kh 3,3; 16,15). Đây là một yếu tố thuộc truyền thống Ki-tô giáo bắt nguồn từ Đức Giêsu. Từ đó ông khuyên người Thêxalônica hãy tỉnh thức (1 Tx 5,6). Vậy lời kêu gọi hãy tỉnh thức chờ đợi ông chủ trở về vào một lúc nào đó trong đêm khuya phải được hiểu theo chiều hướng này.

Nhưng làm thế nào dung hòa được hai chi tiết “trầy phương xa” (đi lâu) và “về lúc chập tối” (đi ngắn hạn)? Trong văn chương Do Thái giáo, có một dụ ngôn na ná với dụ ngôn Mc 13,34tt: Một bà chủ nhà có một nữ tỳ Êtióp. Chồng bà vượt biển đi xa. Suốt đêm, người nữ tỳ nói với bà: “Tôi đẹp hơn bà, đức vua yêu tôi hơn bà”. Bà chủ đáp: “Đến sáng rồi chúng ta sẽ biết ai là người đẹp hơn, ai là người được đức vua yêu thương”. Bài tường thuật tiếp: Các dân nước nói với Israel: “Các hành vi của chúng tôi thật đáng khen, và Đáng Thánh – xin chúc tụng Ngài – hài lòng về chúng tôi”. Rồi bài quy chiếu về Is 21,12 mà giải thích rằng “buổi sáng” đang đến là thời gian tương lai (Dân số R. 16,23 [70b]).

Bài dụ ngôn này cũng có những chỗ không ăn khớp với nhau, và có những chi tiết giúp hiểu bài Mc: đêm tối chính là thời gian hiện tại với những phiền muộn mà dân Chúa phải gánh chịu.

- **phải canh thức** (36): Trong nền văn chương Do Thái giáo, chủ đề “canh thức” được đề cập đến trong một viễn tượng quốc gia. Israel lúc đó đang bị các vương quốc của thế gian áp bức, chà đạp. Nhưng trong tương lai cánh chung, hoàn cảnh

sẽ đảo ngược, Israel sẽ chiến thắng, sẽ nhận được danh dự và vinh quang. Đó là “ngày”.

Trong Tân Ước, giọng điệu ái quốc này không còn nữa. Nay người tín hữu phải chiến đấu “với những quyền lực thần thiêng, với những bậc thống trị thế giới tối tăm này” (Ep 6,12). Thế gian đang nằm dưới quyền của thần dữ (1 Ga 5,19). Thế gian đã quay lưng lại với Ngài, là nguồn ánh sáng. Vì thế, thời gian hiện tại chính là thời kỳ của bóng tối và đêm khuya.

Tuy nhiên, khi Đức Giêsu đến, sấm ngôn Is 9,1 nói về ánh sáng đã ứng nghiệm (x. Mt 4,16). Đức Giêsu là ánh sáng soi chiếu trần gian (x. Lc 2,32; Ga 1,5; 8,12; 12,46). Ai tin vào Đức Giêsu, Đấng Mêsia, thì không phải ở trong bóng tối (Ga 12,46; x. 3,19; Cv 26,18; Cl 1,13; 1 Pr 2,9; Ep 5,8). Nhưng dù đã được giựt ra khỏi vương quyền của bóng tối (Cl 1,13), dù đã trở thành con cái ánh sáng và ban ngày (1 Tx 5,5), người ấy vẫn còn sống trong thời gian của “đêm tối”, vẫn còn ở trong một hoàn cảnh có thể bị cám dỗ, có thể sa ngã, bị tà thần của thế gian hiện tại nắm bắt lại. Để mình bị những sức mạnh thế gian chiến thắng, buông mình theo những chuyện thế gian, đó chính là “mê ngủ”. Trong dụ ngôn, “giấc ngủ” tương ứng với “đêm”: “giấc ngủ” thuộc về “đêm”, bởi vì người ta ngủ ban đêm.

4.- Ý nghĩa của bản văn

*** *Lời kêu gọi “tỉnh thức” gửi đến các môn đệ (33)***

Lời kêu gọi mở đầu này xác định chủ đề của đoạn văn: Phải tỉnh thức. Các môn đệ của Đức Kitô cần phải canh thức, bởi vì họ không biết ngày giờ (“thời ấy”) của cuộc Quang Lâm.

*** *Dụ ngôn người chủ đi xa (34)***

Điểm chính của dụ ngôn là: ngày trở về của ông chủ là biến cố người ta không thể tiên liệu. Ông có thể về bất cứ lúc nào: chính khía cạnh này buộc người giữ cửa phải canh thức liên tục. Nhưng ông cũng có thể đi lâu: chính vì thế các gia nhân cứ

phải sinh hoạt để điều hành các công việc của nhà và sinh lợi cho chủ. Các môn đệ của Đức Giêsu vừa là “các gia nhân” vừa là “người giữ cửa”; họ phải vừa làm việc vừa canh thức. Có thể hiểu đây là các vị lãnh đạo cộng đoàn Kitô hữu.

*** *Lặp lại lời kêu gọi mở đầu và áp dụng theo dụ ngôn (35)***

Lời kêu gọi được lặp lại như một điệp khúc, nhưng ở đây, công thức “khi nào thời ấy đến” đã được giải thích bởi công thức song song “khi nào chủ nhà đến”. “Thời ấy” chính là lúc chủ nhà trở về, tức ngày Quang Lâm của Đức Giêsu. Tác giả diễn tả sự bất bình cách biểu tượng theo cái khung một ngày: “lúc chập tối hay nửa đêm, lúc gà gáy hay tảng sáng”.

*** *Tiếp nối dụ ngôn người chủ đi xa trở về (36)***

Các môn đệ của Đức Giêsu đang ở trong “đêm”, nhưng họ không được “ngủ”; họ vẫn sinh hoạt bởi vì ông chủ có thể về ngay trong đêm nay. Họ phải canh thức. Bởi vì biến cố ông chủ trở về thay đổi mọi sự, ta hiểu “làm việc” là “cùng làm việc”. Đức Giêsu đang hành động trong thế giới để đưa đến một nhân loại mới. Người lôi kéo con người vào làm việc với Người, làm cho họ thành những đầy tớ phục vụ hoạt động của Người. Nhưng để có thể cộng tác với Đức Giêsu, họ phải tỉnh thức để nhận ra những gì Người đang làm.

*** *Lặp lại lời kêu gọi “tỉnh thức” mở đầu, và gửi đến mọi người (37)***

Lời kêu gọi ở đây chính là lời kêu gọi ở c. 33 được lặp lại. Cùng với lời kêu gọi ở c. 33, lời kêu gọi ở c. 37 này “đóng khung” toàn bài, đã xác nhận toàn bản văn bên trong được triển khai theo chủ đề “Sự tỉnh thức”. Nhưng đến đây, lời kêu gọi được gửi rộng rãi đến tất cả mọi người, nghĩa là không chỉ dành cho các vị lãnh đạo cộng đoàn, nhưng cũng được gửi đến toàn thể cộng đoàn Kitô hữu.

+ Kết luận

Vậy, “phải canh thức”! Đang khi tiến đi trong thế giới của đêm đen, người tín hữu được mời gọi thực hiện ơn gọi của mình và ân huệ đã nhận, đó là được làm con cái ánh sáng, mắt đăm đăm hướng về ngày chủ trở lại và về “ngày” đang đến. Sự canh thức ở đây mang tính cánh chung: hoàn toàn quay hướng về phía trước, về biến cố Đức Kitô sắp ngự đến trong tương lai. Theo nghĩa này, người tín hữu không thể canh thức nếu không chấp nhận chiến đấu (Rm 13,11tt; các vũ khí: 1 Tx 5,6-8; 1 Cr 16,13; Ep 6,10-20; 1 Pr 5,8t). Canh thức như thế là ngay từ bây giờ, sống trước đời sống tương lai (x. Rm 13,13). Thái độ cánh chung không khiến người ta phủ nhận thế giới, nhưng giúp người ta có một thái độ tự do lành mạnh, thanh thoát đối với tất cả những gì thuộc về thế giới, không sợ hãi loài người, không tìm danh vọng, không khắc khoải trước gian khó, đau khổ và cái chết (x. 1 Cr 4,3t).

5.- Gợi ý suy niệm

1. “Canh thức” trong đêm tối của thời gian hiện tại trong khi chờ đợi Đức Giêsu trở lại, chính là đang sống trong tư cách những người đã được giải thoát, bởi vì bất cứ khi nào đến, Đức Giêsu sẽ bằng lòng nếu thấy các môn đệ của Người đang sẵn sàng với Người. “Canh thức” chính là một cách thức thường hằng người Kitô hữu theo mà sống trong thế giới.

2. Canh thức như thế cũng là sống trong niềm vui. Niềm vui này không hề lệ thuộc những chuyện thay đổi của thế gian, vì nó trào vọt ra từ một nguồn mạch vĩnh hằng là chính Đức Giêsu Phục Sinh. Canh thức như thế còn là sống trong bình an, cho dù có gặp phong ba bão táp, bởi vì chính Đấng Phục Sinh đã cam đoan: “Thầy để lại bình an cho anh em, Thầy ban cho anh em bình an của Thầy” (Ga 14,27). Cuối cùng, canh thức như thế cũng là sống niềm hy vọng, bởi vì cái nhìn của chúng ta luôn nhắm về phía trước, về thế giới đang đến, về “ngày” đang lại gần.

3. Tác giả Lohmeyer mô tả canh thức bằng câu nói: “Đời sống của người đạo đức không diễn tiến trong những trạng thái thiu thiu ngủ, những giấc mơ và những đam mê, nhưng trong nỗ lực dần thân luôn luôn chăm chú và điều độ của con tim nhân loại”. Còn Schweizer định nghĩa canh thức là như “thái độ trong đó con người luôn luôn chờ đợi với tinh thần trách nhiệm Đức Chúa đến và không để mình bị sao nhãng trong thái độ sẵn sàng thường hằng này đối với Ngài bởi bất cứ điều gì”. Đây là cách tốt để sống giáo huấn của Đức Giêsu.

25. Chú giải của Noel Quesson

Anh em phải coi chừng, phải tỉnh thức

Từ “Hãy tỉnh thức” được Chúa Giêsu nhắc lại bốn lần trong Tin Mừng Maccô.

Đó là lệnh truyền Đức Giêsu, ngay trước lúc Người lên đường. Bởi vì, trong Tin Mừng Maccô, cuộc Thụ Khổ khởi sự liền sau trang này. Lạy Chúa, Chúa nhấn mạnh, Chúa yêu cầu chúng con luôn luôn sống tỉnh thức “Tỉnh thức”. Khi sắp tới vườn Ghếtêmani. Chúa thấu biết không một môn đệ nào của Chúa đứng vững. Thế nên, Chúa cố đề phòng cho họ: Anh em phải tỉnh thức, tỉnh thức, tỉnh thức!

Lạy Chúa, xin hãy lặp lại cho chúng con lời căn dặn như thế.

“Anh em phải coi chừng”. Đức Giêsu thường sử dụng từ này trong một bối cảnh cuộc “giao chiến”. Tỉnh thức là để giao chiến. Tỉnh thức là chú ý đặc biệt, trong trường hợp nguy hiểm. Cần phải “coi chừng” để nghe lời Chúa (Mc 4,12), nếu không ta chỉ đứng bên lề mà để cho lời Chúa vượt qua. Cần phải “coi chừng”, để ta giữ mình khỏi “men Pharisêu”, nếu không nó thấm nhiễm vào ta mà không hay biết (Mc 8,15-12,38). Cần phải “coi chừng”, để không tin những kẻ báo trước tương lai, như thể họ nắm vững (Mc 13,5-13).

Thánh Phaolô sẽ sử dụng một thứ ngôn ngữ bi thiết để nói về thái độ tỉnh thức. Ngài đòi hỏi “thức dậy ngay” (Rm 13,11). Chính vì chúng ta đều dễ bị đờ đẫn nên cần phải nghĩ tình trạng mê mẫn sẽ xảy đến, khi ta lạm dụng nhiều thuốc ngủ. Đúng vậy, ta phải coi chừng trước tình trạng mê ngủ của lương tâm: Phản ứng tự vệ không còn hoạt động nữa... cũng như người lái xe vì uống quá nhiều, chỉ còn biết đâm đầu vào vật chắn cản. Như thế cần phải “dứt mình” ra khỏi tình trạng mê ngủ! Hơn nữa, để nói về thái độ “tỉnh thức”. Phaolô không ngần ngại sử dụng đến từ vựng về chiến tranh: Những “vũ khí” trang bị cho thái độ tỉnh thức (Rm 13,12; Ep 6,10; 1 Tx 5,6-8).

Lạy Chúa Giêsu. Hôm nay, xin hãy lặp lại cho con “phải coi chừng”. Đời sống Kitô hữu luôn là cuộc giao chiến với những quyền lực, xem ra mãnh liệt hơn chúng con. Lạy Chúa xin giữ gìn chúng con biết tỉnh thức, cho giờ Chúa xuất hiện.

Vì anh em không biết khi nào ngày giờ ấy đến...

Môn đệ của Chúa Giêsu đặt cho Ngài câu hỏi: “Bao giờ các sự việc ấy xảy ra, và khi tất cả sắp đến tận cùng thì có điềm gì báo trước?” (Mc 13,4). Đức Giêsu không trả lời câu hỏi này. Các sấm ngôn đủ loại và thuộc mọi thời đại, đã báo trước ngày thể mặt cả rồi! Ở đây, Ngài trả lời một lần dứt khoát: “Anh không biết được bao giờ”. Đức Giêsu không muốn ta mất giờ mơ tưởng về quá khứ hay tương lai. Ngài đòi hỏi chúng ta phải tập trung vào “giây phút hiện tại”, vào chính ngày Hôm nay: Vậy anh em hãy tỉnh thức, vì anh em không biết... Anh em hãy luôn sẵn sàng.

Cha Charles de Foucault đã coi lời sau đây như châm ngôn sống: “Cố sống mỗi ngày, như thể chiều tối nay bạn sẽ chết”.

Cũng như người kia vắng phương xa, để nhà lại giao trách nhiệm cho đầy tớ trông coi, chỉ định cho mỗi người một việc...

Thiên Chúa xem ra “vắng mặt”, như thể người kia vắng phương xa! Đây là hình ảnh đẹp, diễn tả chọn vẹn cảm tình mà ta thường nghiệm thấy: Lạy Chúa, sao Chúa ở xa quá! Chúa như là kẻ hoàn toàn khác lạ! Nhưng ta nên lưu ý, đối với Đức Giêsu, thời gian vắng mặt nêu trên, trước hết không phải là thời gian bất hạnh hay âu lo, nhưng là một thời mang đầy trách nhiệm: Mỗi người đều nhận một phận vụ, một công việc. Hầu như ta có cảm tưởng rằng ông “Chủ” này cố ý đi xa, để tạo cho các đầy tớ ông, một tầm quan trọng, để họ khỏi phải lúc nào cũng ám ảnh tới ông: Nào, hãy đảm nhận lấy trách nhiệm. Các bạn đâu còn là trẻ con nữa. Hãy quyết định, hãy suy nghĩ. Tôi tin tưởng các bạn ... Tôi giao cho các bạn “mọi quyền hành”!

Lạy Chúa xin giúp chúng con sống xứng đáng với trách nhiệm đã được Chúa giao phó: Trong gia đình, trong phạm vi nghề nghiệp, nơi khu phố, trong đoàn thể này hay hiệp hội kia trong Giáo Hội.

Ông ra lệnh cho người giữ cửa canh thức ...

Ban đêm, người giữ cửa có một tầm quan trọng đặc biệt, bởi vì bổn phận của ông là phải nghiêm chỉnh “canh thức”, đề phòng để ngôi nhà khỏi bị tấn công bất ngờ, không mở cửa cho bất cứ ai nhưng lại là người đầu tiên mở cửa đón tiếp ông chủ khi ông trở về. Thánh Maccô quen đề cao vai trò của Phêrô trong nhóm Mười Hai. Khi phân biệt được người giữ cửa với các đầy tớ khác, Đức Giêsu muốn lưu ý rằng, các vị chủ chăn trong Giáo Hội được mời gọi một cách hết sức đặc biệt phải “tỉnh thức”: Phêrô vị Giáo Hoàng, các Giám mục là những người đầu tiên có trách nhiệm tỉnh thức đối với toàn thể dân Chúa, cũng như người giữ cửa có bổn phận chăm sóc toàn thể ngôi nhà này. Lạy Chúa, con cầu xin Chúa cho những vị đang nắm giữ vai trò đó trong Giáo Hội hôm nay.

Vậy anh em hãy tỉnh thức, vì anh em không biết khi nào chủ nhà đến.

Đức Giêsu đã nói đến thời gian vắng mặt ... Ngài cũng loan báo thời gian trở lại ... Chúng ta sẽ đi tới cuộc gặp gỡ này. Một ngày kia con sẽ gặp gỡ Chúa, mặt đối mặt và con sẽ thực sự nhận biết Chúa, như Chúa biết con (1Cr 13,12). Cuộc đời Kitô hữu là một hành trình tiến tới cuộc gặp gỡ đó.

Ông chủ sẽ trở về ... vào lúc chập tối hay nửa đêm, lúc gà gáy hay tảng sáng.

Thật là kỳ lạ khi ta nhận thấy Đức Giêsu chỉ gọi lên một cuộc trở về vào lúc đêm khuya! Thế mà tại Đông phương xưa kia, vì sợ nguy hiểm trên đường đi, người ta thường không du hành vào ban đêm. Chi tiết hơi kỳ di trên đây, mang một ý nghĩa biểu tượng, Kinh Thánh thường nhắc đi nhắc lại. Đêm khuya, đó là

thời gian của bóng tối, thời gian của “quyền lực tối tăm” (Lc 22,23; Mc 14,49; Ep 6,12). Do đó đêm tối cũng chính là thời gian của cám dỗ, thời gian của thử thách. Vì thế phải đặc biệt tỉnh thức lúc đêm khuya. Cựu Ước mong đợi thời của Đấng Thiên sai như giai đoạn mà bóng tối sẽ chấm dứt, để nhường lại chỗ cho ánh sáng. Để diễn tả nỗi lòng mong ước, ngôn sứ đã cất tiếng nói: “Hỡi người canh thức, đêm còn mấy chốc nữa?” (Is 21,11). Và để tăng cường niềm hy vọng, Thánh Phaolô đã nói: “Đêm sắp tàn, ngày gần đến” (Rm 13,12). Để loan báo Noen, vào thánh lễ nửa đêm, Giáo Hội hát lên cho chúng ta bài thơ tuyệt diệu của I-sai-a (9,1). “Dân đi trong tăm tối đã thấy bùng lên một luồng sáng lớn”. Và trong mùa vọng, ta vẫn thường ca lên: các dân tộc bước đi trong đêm dài, những ngày sắp tới ... Đây là lúc hãy ngẩng đầu lên!

Hãy tỉnh thức trong đêm tối. Hãy tỉnh thức trong những khó khăn ... Hãy nắm giữ hy vọng, ngay cả khi ta ở trong đêm đêm đen ... Hãy đứng vững, khi mọi sự như sụp đổ. Như một bình minh mới đang xuất hiện trong đêm tối đời ta. Thiên Chúa sắp đến để cứu độ dân Người. Chính nhờ đêm tối ta dễ tin vào ánh sáng. Đề tài này Gioan Thánh Giá rút ra được một xác quyết: Thiên Chúa vẫn có đó là nguồn tín nhiệm, hiện diện mãi mãi, nhưng vẫn còn là đêm tối.

Lúc gà gáy ...

Maccô, thư ký riêng của Phêrô đã đưa ra một so sánh tục tiếp. Ngay trước khi chịu khổ hình, trước lúc vào vườn Ghét-sê-mani, nơi Phêrô sẽ ngủ thay vì phải tỉnh thức trước khi bước vào đêm bi thảm mà tiếng gà sẽ nhắc cho Phêrô biết mình thiếu tỉnh thức (Mc 14,72), thì Đức Giêsu nói cho “người giữ cửa” của Giáo Hội cần phải tỉnh thức. Nhưng ta biết, ông thiếu thái độ đó. Ôi! lúc gà gáy, Phêrô mới nhận ra tội lỗi và sự chối bỏ của mình! Điều đó cho ta nhận ra rằng, Giáo Hội cũng mang tính nhân loại biết bao! Và điều đó mời gọi ta không nên thất vọng trước những yêu cầu của Giáo Hội.

Ông chủ có thể đến bất thần ...

Thiên Chúa luôn đến bất thần, không ngờ, đột ngột! Hầu như có thể nói được rằng, đó là dấu hiệu của Thiên Chúa đích thực: Đáng hoàn toàn khác lạ! Mỗi lần ta tưởng mình đã xác định phạm vi của Thiên Chúa, thấu hiểu và đặt nhãn hiệu cho Người, chắc chắn là ta đã làm lẫn về Thiên Chúa, đã lấy ước muốn ta làm thực tại. Lạy Chúa, xin giúp con biết mở rộng tâm trí đón nhận sự mới mẻ trong cách Chúa hiện diện. Xin giữ gìn chúng con luôn sẵn sàng trước việc Chúa đến viếng thăm cách bất ngờ.

Bắt gặp anh em đang ngủ.

Trước Thiên Chúa, ta vẫn thường mê ngủ ... nên dễ sửng sốt. Cần phải thoát ra tình trạng mê ngủ thiêng liêng, lơ đãng. Cần phải nỗ lực tự tạo một lối sống linh hoạt, cương nghị, thay vì buông xuôi tới ù lì, mê ngủ. Lạy Chúa, xin giữ chúng con trong tình trạng tỉnh táo, luôn tỉnh thức.

Thầy nói với hết thầy mọi người là: Phải canh thức.

Đối với Đức Giêsu, sự “hiện diện” của Chúa vẫn ở đó, giữa các biến cố ta đang sống. Lạy Chúa xin giúp chúng con tỉnh thức, chú ý nhận ra sự hiện diện của Chúa. Xin giải thoát chúng con khỏi tình trạng mê ngủ, khô nhạt, để làm chúng con không nhận ra Chúa vẫn thường xuyên đến viếng thăm. Mùa vọng bắt đầu! Đây là thời gian “canh thức”...